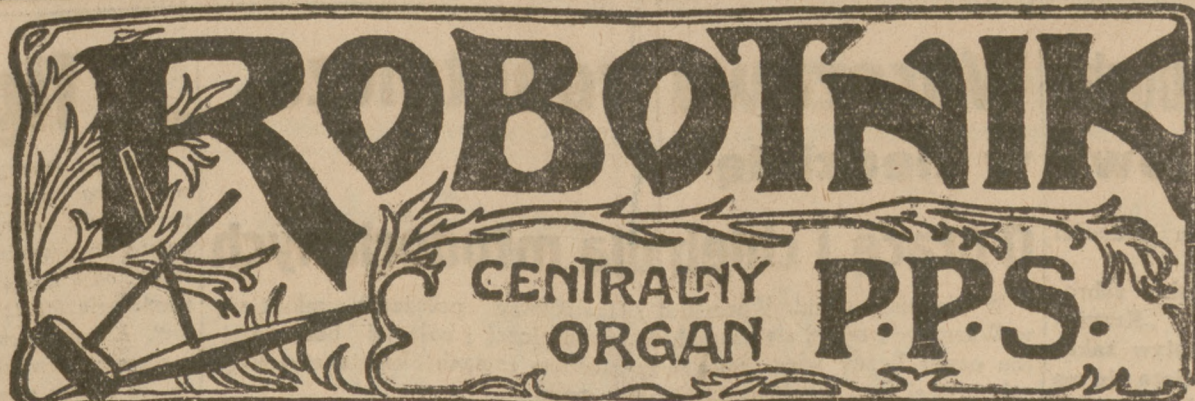

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

KONTO CZERWONE W P.R.O. 173

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—Za zmianę adresu 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie.

Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Według doniesień prasy podczas starć w Salonikach odniosło rany około 30 osób, a w tej liczbie i tamtejszy prezydent wojny (PAT.).

**Tylko do 8-go października można nabywać
nasz „Znak Solidarności”**

P. min. Beckowi do sztambucha Zakaz czytania „Krzyżaków”

Z Gdańska donoszą agencje Press:

Władze pruskie zabroniły czytania i rozpowszechniania powieści Sienkiewicza „Krzyżacy” wśród ludności mazurskiej Prus Wschodnich. „Krzyżacy” cieszyli się olbrzymią poczytnością wśród mazurów, tak, iż ostatnio powieść ta wydana została specjalnie w druku gotyckim, celem uprzyświeśnienia

jej najszerszym rzeszom ludności mazurskiej.

Obecnie władze pruskie zabroniły rozpowszechniania „Krzyżaków”, podając jako motyw zakazu, iż powieść Sienkiewicza nie może być dozwolona do czytania ZWŁASZCZA TERAZ, W OKRESIE PAKTU POLSKO - NIEMIECKIEGO, Z KTÓREGO DUCHEM NIE JEST ZGODNA.

Ale flirt trwa...

Wczoraj o godz. 9.10 pociągiem berlińskim przybyła do Warszawy wycieczka wyższych urzędników kolei Rzeszy niemieckiej, wraz z... małżonkami.

Gościom niemieckim od granicy polskiej do Warszawy towarzyszyli: dyr. dep. min. komunikacji Mueller, dyr. kolei w Poznaniu p. Krzyżanowski, oraz zastępca naczelnika wydz. turystyki

min. komunikacji p. Szelichowski.

Na dworcu głównym delegację niemiecką powitała reprezentacyjna orkiestra K. T. W. marszem fanfarnym. Przybycia gości niemieckich oczekiwali na dworcu dyrektorzy departamentów w ministerjum komunikacji pp. inż. inż. Gronowski, Cyncynowski, Ejsmond, Wagner, Zienkiewicz, Siekierski i inni. (PAT).

Monopol na Norwida zaakceptowany przez sąd

W poniedziałek Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok w głównym sporze Miriama z prof. Pinim o wydanie przez tego ostatniego dzieł Norwida bez pozwolenia Miriama.

Sąd uznał, że Miriam ma w dalszym ciągu wyłączny monopol na dzieła Norwida, mimo upływu 50 lat od śmierci poety. Prof. Pini,

wydając pisma Narwida bez zezwolenia Miriama, dopuścił się przekroczenia praw autorskich tego ostatniego. W konsekwencji Sąd skazał prof. Piniego na 1000 zł. grzywny, wydawcę Plebana na 500 zł., a obu razem na 3000 zł. „pokutnego”.

Powództwo cywilne Sąd pozostawił bez uwzględnienia.

Polityka „Undo”

Plan „pogłębionej ugody”

Ze Lwowa donoszą agencje Press: W politycznych kołach ukraińskich zapadła decyzja dalszego politycznego ustosunkowania się do sytuacji, wytworzonej w państwie polskim. Polsko - ukraiński kompromis wyborczy i jego rezultaty spowodowały, iż przywódcy ukraińscy postanowili pogłębić politykę pojednawczą i rozciągnąć ją na inne dziedziny życia.

Ukraińcy opracowali szczegółowy program polityki pojednawczej, zawierający szereg postulatów z dziedziny szkolnej i oświatowej, oraz kulturalnej i gospodarczej. Program obejmuje również kwestię zatrudniania Ukraińców w służbie państwowej i samorządowej.

Wśród wysuwanych przez koła ukraińskie postulatów znajduje się m. in. żądanie porzucenia w języku urzędowym wyrazu „ruski” i zastąpienia go wyrazem „ukraiński” we wszystkich dziedzinach, a w pierwszym rzędzie w szkolnictwie. Katedra języka ukraińskiego

go na uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie miałyby być obsadzone przez Ukraińców. „Narodny Dom” we Lwowie, o którego posiadanie toczy się od lat walka między Ukraińcami a starorusinami miałyby być definitywnie przekazane Ukraińcom. Ponadto wysuwane są żądania natury gospodarczej, mające na celu ożywienie działalności Ukraińców na tem polu.

Realizacja programu kompromisowego ma być przeprowadzona przez reprezentację ukraińską w parlamencie polskim. (Press).

Cały ten komunikat, o ile odpowiada rzeczywistości, wyrażałby projekty kierownictwa „Undo”, t. zn. kierownictwa dzisiejszego tej partii. Z punktu widzenia realnej oceny stosunków polsko - ukraińskich niema żadnego sensu utożsamiać grupy „undowców” z CAŁYM społeczeństwem ukraińskim w Państwie Polskim.

List do Redakcji

„Nasz Przegląd” nie jest organem sjonizmu

W związku z bardzo częstym powoływaniem się w prasie polskiej na „Nasz Przegląd” jako na organ sjonistyczny, mamy zaszczyt wyjaśnić co następuje:

„Nasz Przegląd” jest pismem narodowo - żydowskim, nie jest jednak bynajmniej organem sjonistycznym. Łamy jego stoją otworem zarówno dla sjonistów rozmaitych odcieni, jak i dla zdecydowanych przeciwników sjonizmu, i współpracownicy jego należą do najrozmaitszych żydowskich ugrupowań politycznych.

Wobec powyższego poglądy wyrażane na łamach „Naszego Przeglądu” bardzo często radykalnie różnią się od poglądów Organizacji Sjonistycznej, i bezkrytyczne identyfikowanie stanowiska „Naszego Przeglądu” ze stanowiskiem sjonistów w danej sprawie zdolne jest wprowadzić w błąd czytelnika prasy polskiej.

Z wysokim poważaniem:
DR. I. SCHIPER, PREZES,
M. KIRSZENBAUM, V.
PREZES, N. ASZ. SEKRE-
TARZ.

Z n ó w

zawalenie się domu

W dniu wczorajszym Starostwo Grodzkie Warszawa - Praga zaalarmowane zostało nowym wypadkiem zawalenia się domu. O godz. 10 rano runęła ściana jednopiętrowego domu drewnianego przy ulicy Poleskiej Nr. 29, należącego do Stanisława Fabisiaka. Szczęśliwie oberżeszło się bez wypadku z ludźmi.

Na miejsce przybyła komisja Urzędu Inspekcjo - Budowlanego i władze policyjne. Nakazano ewakuację dwóch rodzin zamieszkających w tej posesji.

Jak widać obostrzenie nadzoru budowlanego na terenie stolicy nie przyniosło jeszcze dotąd pozytywnych rezultatów. (PID).

Warszawa robotnicza w niedzielę

O pracę i chleb dla młodocianych

W niedzielę na ul. Wareckiej 7 w Warszawie odbył się na podwórzu nader liczny wiec młodzieży robotniczej pod hasłem: „Chleba i pracy dla młodocianych”.

Wiec zajął i przewodniczył tow. Mitzner, poczem przemawiali towarzysze: Dubois, Zdanowski i Czapiński.

Mówcy szczegółowo omówili ka-

tastroficzne położenie młodzieży robotniczej i całą jej beznadziejność w ramach kapitalistycznego ustroju.

Tow. Czapiński omówił pozbawienie katastrofę szkolną. Przedstawiona rezolucja przyjęta jednomyślnie. Rozchodzono się ze śpiewem „Międzynarodówki”.

Lokatorzy organizują się

Warszawski Wydział Kobiecej PPS. zwołał w ubiegłą niedzielę ZGROMADZENIA LOKATORSKIE.

Liczne rzesze zgromadzonych świadczyły o tem, że kwestja komornego staje się sprawą palącą. Na zgromadzeniach wysuwano żądania:

- 1) obniżki komornego;
- 2) wstrzymania eksmisji nietylko na okres zimowy, lecz na cały czas trwania bezrobocia danego lokatora;
- 3) zniesienia i zakazu tak zw. odstępnego;
- 4) budowy tanich mieszkań dla ludzi pracy;
- 5) przydzielenia mieszkań eksmitowanym z domów przeznaczonych do rozbiórki.

Na DZIELNICY WOLSKIEJ na pół godziny przed rozpoczęciem

zgromadzenia sala nie mogła pomieścić wciąż napływających uczestników.

Zgromadzenie jednak nie mogło się odbyć, ponieważ KOMISARZAT RZĄDU NA ZGROMADZENIE LOKATORÓW NA WOLI NIE ZEZWOLIŁ.

Wśród zgromadzonych 90 proc. stanowiły kobiety.

NA PRADZE powstała już poradnia dla lokatorów, która będzie czynna stale we czwartki o godz. 7.30 wiecz.

Poradnię lokatorską zapoczątkowano w niedzielę na MOKOTOWIE; czynna ona będzie w piątki o godz. 7-ej wiecz.

Na zgromadzeniach przemawiali: tow. tow. K. Mamrot, J. Litauer, Himlowa, Krawczykowa, Kłuszyńska, Belżówna.

W. Brytania i Włochy Odprawa

W związku z komunikatem urzędowym o przebiegu włoskiej rady ministrów, która odbyła się w sobotę, „Daily Telegraph” zaznacza, że apel Mussoliniego do narodu angielskiego ponad głowami Rządu pozostanie bez odpowiedzi. Anglia nie żywi obaw co do naruszenia jej interesów w Abisynji. Prawa i interesy angielskie w tym kraju są znane i ściśle określone. Opierają się one na postanowieniach traktatowych i rozwijają się zgodnie z paktem Ligi. W tych warunkach zaproszenie, wystosowane przez Mussoliniego do nawiązania specjalnych rokowań angielsko - włoskich, celem obrony uprawnionych interesów angielskich w Afryce Wschodniej, będzie odrzucone. Korespondent dyplomatyczny „Daily Herald”

stwierdza, że Rząd angielski nie zamierza czynić żadnych posunięć w związku z ostatnim komunikatem Rządu włoskiego. Anglia nie pragnie nawiązywania oddzielnych rokowań z Włochami dopóki toczy się spór pomiędzy Włochami a Ligą Narodów. Dziennik dodaje, że zatarg o Abisynję nie jest konfliktem pomiędzy Włochami a Anglią. (ATE).

Delegacja brytyjska w Genewie przyjmując przedstawicieli prasy angielskiej, zaprzeczyła twierdzenie komunikatu włoskiej Rady Ministrów, jakoby Rząd brytyjski przed wydarzeniami ostatnich tygodni nic nie uczynił, aby odwieść Rzym od jego zamiarów w Afryce. (PAT).

Przykład sprzedajnej prasy

Niemieckie biuro informacyjne donosi z Paryża, że uwolniony niedawno przez władze niemieckie dziennikarz Berthold Jacob, który w obecnej chwili znajduje się w stolicy Francji, niezwłocznie po przybyciu na miejsce rozpoczął znowu swą „antyniemiecką” (t. zn. antyhitlerowską) działalność. W czwartek urządził „Front ludowy”

wielki wiec przeciwko faszyzmowi, na którym to wiecu ma również przemawiać Jacob.

Dziennik „Le Jour”, pozostający na usługach hitlerizmu, donosząc o tem, nazywa to próbą „mieszania się do francuskiej polityki wewnętrznej” i domaga się wysiedlenia Jacoba. (PAT).

Młodzież komunistyczna przyjmuje stanowisko „Kominternu”

Według doniesień z Moskwy, szósty światowy kongres Międzynarodówki Młodzieży Komunistycznej, obradujący w stolicy sowieckiej od kilku dni, powziął szereg uchwał, aprobujących znane rezolucje 7-go kongresu „Kominternu” zalecających przywrócenie jednolitości w walce przeciwko faszyzmowi. Międzynarodowy Kongres Młodzieży Komunistycznej, którego przewodniczył delegat „Kom-

somołu” Francji, Raymond Guillo, urządził burzliwą owację Stalinowi, oraz sekretarzowi generalnemu „Kominternu”, Dymitrowowi, którym obrano na honorowych członków Międzynarodówki Młodzieży Komunistycznej. (ATE).

Młodzież komunistyczna akceptowała zatem i likwidację słynnej teorii o „sojale - faszyzmie” i zasadę obrony demokracji politycznej.

Strajk w fabryce Śmielowskiej porcelany

W Chodzieży od środy trwa strajk w fabryce porcelany „Śmielów”. Około 500 robotników i robotnic nie podejmuje pracy i nie

opuszcza terenu fabrycznego. Pomiędzy wydziałem robotniczym a zarządem fabryki trwają rokowania o zawarcie umowy.

„I figli della lupa”

Faszyści włoscy powołali do życia szereg dziecięcych organizacji partyjnych: chłopcy do lat sześciu należą do organizacji „I figli della lupa”, od 6 do 14 — do „Balilli”, po ukończeniu lat 14 — do „Avanguardisti”. Korespondent rzymski jednego z pism stołecznych donosi, że zdarza się nie raz wypadki zapisania do organizacji dziecka nprz. jednorocznego. Rodzice współzawodniczą ze sobą, prześcigając się w dowodach wierności dla partii rządzącej. Ostatnio zanotowano zgłoszenie do „Synów wilczych” dziecka... trzymie sięcego.

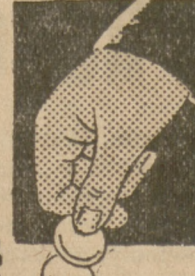
Od zarania życia, od pierwszych kroków, dziecko dostaje się w tryby maszyny wojennej, żyje w atmosferze dyscypliny koszarowej. Wpaja mu się poczucie megalomanii narodowej i wiarę w nieomyślność wodza, opartą na jego grandiloquencji. — Główną zabawką jest tu miniaturowy karabin, główną umiejętność — strzelanie do celu. Kult siły fizycznej panuje tu niepodzielnie. Faszyzm wszelkich odcieni gardzi innymi argumentami: „Bieda temu, kto jest słaby. W ostatecznym obrachunku potęga silnego pozwoli mu zawsze na moralne usprawiedliwienie jego prawa do zwycięstwa słabego”. Faszyzm stale identyfikuje przemoc z prawem.

Na takim podłożu powstaje idea prawa narodu włoskiego do ekspansji, do rozszerzenia swych granic — do podboju cudzych ziem. Imperjalizm starszej daty usiłował stróić się w fałszywe piórka misji cywilizacyjnej, propagowania chrześcijaństwa, operował pozorami moralnymi. Młody imperjalizm faszystowski nie bawi się w takie przesady: raz po raz mówi się o otwarcie o bawelnie i nacię, raz po raz głosi się, że Włochom należy się „miejsce pod słońcem”, że potrzeba im terenów kolonizacyjnych, zasobnych w bogactwa naturalne. Nie to, że na ziemiach tych siedzi niepodległy naród, wcho- deący wraz z Włochami w skład Ligi Narodów, nie to, że te same Włochy przed dwudziestu laty, prowadząc skomplikowaną grę dyplomatyczną z Anglią, zachwalały Abisynię jako „wspaniały naród” i

przeferowały ich przyjęcie do Ligi Narodów. Dziś, w epoce zakłamania powszechnego nikogo już nie dziwi — gdy p. Aloisi, przedstawiciel faszystowskich Włoch w Lidze Narodów, uważa sobie za ujmę obradowanie pospolu z przedstawicielem Abisynji i domaga się jej usunięcia z Ligi, — gdy dąsa się na negusa, za to, że nie chce on stać się dobrowolnie ofiarą zachłanności włoskiej i zapa- wiada zbrojny opór.

O! którzy w „Synach wilczych” widzą całą swoją przyszłość, pragną, aby w społeczeństwie ludzkim zapanały obyczaje wilcze: homo homini lupus — (człowiek człowiekowi — wilkiem) oto ich dewiza.

OBSERVER.

TYLE PIENIĘDZY

człowiek często wydaje bezużytecznie! Czastka tych pieniędzy wydana na los loteryjny może przynieść dobrobyt do końca życia. Tysiącom ludzi przypadły wielkie i mniejsze wygrane!

Szczęśliwe losy do 1-ej klasy 34-ej Lot. Państw., której ciągnięcie rozpoczyna się 18 października r. b. są do nabycia w kolekturze

A.WOLAŃSKA

Centrala:
Warszawa, Nowy Świat 19.
Oddziały: w Warszawie, Wilnie i Krakowie.
Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odwrotnie.
Konto P. K. O. 7192.

Wybory w Kłajpedzie

„Trzecia” Rzesza a Litwa

W niedzielę popołudniu litewska Rada Ministrów postanowiła przedłużyć termin głosowania w Kłajpedzie do poniedziałku do g. 6 pp.

W niedzielę w późnych godzinach wieczornych litewska agencja telegraficzna „Elta” ogłosiła komunikat z którego wynika, że po zamknięciu głosowania w pierwszym dniu na terenie całego kraju kłajpedzkiego oddało głosy 60 procent uprawnionych, w niektórych obwodach głosowało prawie 80 procent, a nawet 100 procent. Niemieckie koła kłajpedzkie utrzymują, że cyfry te nie są ścisłe. Po zotem koła te informują, że w czasie wyborów miały miejsce różne wykroczenia, niezgodne z przepisami wyborczymi i że w posiadaniu hitra wyborczego hitlerowskiej partii niemieckiej są liczne zażalenia na nieformalności, których mieli się dopuścić litewscy urzędnicy. Z tych powodów wydaje się być pewne, że Niemcy, chociażby wybory wykazały wzrost głosów niemieckich, będą domagali się unieważnienia wyborów i przeprowadzenia nowych pod kontrolą międzynarodową. Źródła niemieckie

kie wiadomość tę potwierdzają. (PAT).

Urządowa „Preussische Ztg.” z dnia 29 b. m. w artykule wstępnym przypisuje wyborom kłajpedzkim, charakter demonstracji niezłomnej woli ludności, oraz znaczenie plebiscytu w prawdziwym tego słowa sensie. Decydującym kryterium dnia będzie — zdaniem „Preussische Ztg.” — wypowiedzenie się ludności Kłajpedy za litewskim lub niemieckim charakterem tego kraju. Ludność Kłajpedy oczekuje również od mocarstw — sygnatariuszy, że i one interpretować będą jej obecne wypowiedzenie się, jako plebiscyt. Niemcy domagają się w ostatniej chwili praw i sprawiedliwości dla swych pobratymców. Jedyne zadośćuczynienie temu postulatowi pozwoli na przywrócenie normalnych stosunków między Litwą a Rzeszą.

Reszta prasy hitlerowskiej podkreśla, że słowo „Kłajpeda” nie jest równoznaczne z pojęciem „Litwa”, a nowe Niemcy pod żadnym pozorem nie dadzą się odwieść od obowiązku czuwania nad wykonaniem praw, zagwarantowanych ich braciom mocą układów międzynarodowych. (PAT.).

Hitler w Prusach Wschodnich

Donoszą urzędowo, że kanclerz Hitler przybył wczoraj pociągiem specjalnym do Prus Wschodnich, celem wzięcia udziału w uroczystości złożenia tam w dn. 2 października zwłok Prezydenta Hindenburga w nowej krypcie pomnika tanenberskiego. Kanclerzowi towarzyszą: minister wojny, gen. Blomberg, oraz głównodowodzący armii,

gen. von Fritsch.

W ciągu wczorajszego przedpołudnia kanclerz obecny był na ewiencjach polowych królewieckiego pułku piechoty na południe od miejscowości Landsberg, poczem odjechał samochodem do Stalback, gdzie obserwował strzelanie artyleryjskie ostrymi nabojami na tamtejszym placu ćwiczeń. (PAT.).

E.K.D. nie cofnęło ulg dla młodzieży

W niektórych pismach ukazały się wiadomości, że Elektryczna Kolej Dojazdowa Warszawa — Grodzisk cofnęła ulgi dla młodzieży szkolnej.

Wiadomość ta jest mylna, gdyż EKD. podaje jedynie, że nie wymaga już stemplowania legitymacji, wobec wprowadzenia jednolitego typu legitymacji szkolnych.

Dzień 6 października — to nasz „Dzień Młodzieży” w całej Polsce

W obliczu katastrofy szkolnej Tragedia szkoły i tragedia nauczyciela

O katastrofie szkolnej pisaliśmy już parokrotnie. Milion dzieci poza szkołą symbolizuje tę katastrofę, ale bynajmniej nie wyraża jej całkowicie. Dziś zajmujemy się nauczycielem, przede wszystkim tym z szkoły powszechnej, i to z prowincji, przede wszystkim ze wsi.

Czy dobre funkcjonowanie szkoły zależy (także) od nauczyciela, czy nie? Każdy oczywistość, że tak! Nauczyciel nie może być ani nadmiernie przeciążony, ani moralnie poniezwierany. Zobaczymy, jak dzisiaj wygląda ta sytuacja.

Liczba dzieci w wieku szkolnym — szybko rośnie z każdym rokiem. Od r. 1930/31 do 1934/35 wzrosła z 4,2 miliona do 5,3, liczba zaś uczniów urosła za ten czas z 3,9 mil. do 4,6 mil. Zachodzi pytanie (ciekawa „zagadka”), jak przez ten czas wzrosły etaty nauczycielskie? „Zagadka” się rozwiązuje niespodziewanie w ten sposób, że liczba etatów za ten czas spadła (II) z 68 tys. na 66,500! Ta ostatnia liczba nie zmienia się od szeregu lat (1932). Liczba dzieci „sobie” rośnie, a etaty „sobie” spadają, lub stoją na miejscu. Wynik nie jest trudny do wyobrażenia! Na jednego nauczyciela przypada teraz do 100 dzieci, i nauka stała się „fikcją”.

Jeśli zapytamy, ile powinno być w tej chwili etatów nauczycielskich, obliczymy, że, licząc po 50 dzieci na 1 nauczyciela, trzeba by posiadać 105 tys. nauczycieli — aby ogarnąć wszystkie dzieci. Jeśli jednak weźmiemy pod uwagę tylko dzieci zapisane, otrzymamy 93 tys., jako minimum. Łatwo obliczyć, że brak 26,500 etatów, żeby jako tako ogarnąć tylko dzieci zapisane (a nie wszystkie w ogóle w wieku szkolnym).

W tych warunkach pracować twórczo niepodobna. Liczba godzin nauki głośno spada katastroficznie. Wobec braku kierownictwa ze strony nauczyciela, ogromna część dzieci musi sama, pocichu „przerabiać” materiały.

Ale gdybyż to nauczyciel mógł przynajmniej poświęcić się tylko nauce! Tymczasem ma tysiąc „robot” innych! Ankiety, statystyki, zbiórki, przeróżne „sanacyjne”, „prace społeczne”. Żyć i pracować poprostu nie można!

Radzimy czytelnikowi, aby zajął do ostatniego (z 29 września) „Głos Nauczycielski”. A jest to organ Związku Nauczycielstwa Polskiego o charakterze raczej „sanacyjnym”. Jest to nie numer, lecz poprostu jak i szkół nauczyciela, doprowadzonego do ostateczności. Czytajmy:

„Dawniej nie rządził szkołą i nauczycielem sołtys, wójt, starosta, ten czy inny prezes lub obywatel (!), jeno inspektor szkolny. Dziś rządzi kto tylko chce, przy biernej postawie władz szkolnych”.

Nauczyciela doprowadzono do ostateczności, — tego, mówią na wsi, nauczyciela, który tak niedawno był podstawą wpływów i akcji „sanacyjnej” na wsi. Autor cytowanego artykułu wpada w rozpacz:

„Jesteśmy u schyłku sił, obserwujemy nasze wyczerpanie, widzimy, ilu nas odchodzi w zaświaty spowodu gruźlicy i gardła, spowodu szarpawki nerwowej...”.

„Sanacja” naskutek nadużywania sił nauczycielskich do partyjnych prac politycznych (wybory samorządowe!) doprowadziła do tego, że nierzadko ludność miejscowa poprostu zniecierpliwiła nauczyciela. A potem tego wycieńczonego, jak cytryna, nauczyciela pozostawiała własnemu losowi.

Ale na Kresach, — dalekich wschodnich, białoruskich, czy ukraińskich, lub polskich Kresach, po wsiach, zagubionych wśród błot i lasów, jest jeszcze

znacznie gorzej! Jeszcze gorzej! Tu już naprawdę — wszystko się kończy! Proszę przeczytać „System Polski” w tymże „Głosie”. Stosunki wręcz — zdawałoby się! — nieprawdopodobne:

„Nie miej żadnych wątpliwości i słuchaj, słuchaj, a przedewszystkiem milcz! Milczenie bowiem jest najwyższą oznaką twego szacunku dla władzy. Nie zmliszysz — nie jesteś wychowany państwowo i biada ci, obywatelu państwa polskiego!”

Pewien nauczyciel oświadczył, że gdy tu Moskałe rządzili (!), nigdy tak nie traktowano nauczyciela - Polaka (!) (str. 69).

Chyba wystarczy. Czytelnik sam przeczyta resztę. O tem położeniu nauczyciela mówiliśmy w poprzednim Sejmie, pisaliśmy wielokrotnie, uprzedzaliśmy Związek Nauczycielstwa Polskiego, że tak to się skończy. Ale kierownicy Związku z „rozmachem” pchali nauczycielstwo w jednym, wciąż jednym politycznym kierunku. Widać, że nawet dumni byli z tego, że sta-

Strajk na Śląsku odroczony do 1 listopada Przebieg niedzielnego Kongresu rad załogowych w Katowicach

W niedzielę odbył się w Katowicach trzeci skolei Kongres Rad Załogowych, aby zająć stanowisko wobec propozycji przemysłowców i wysłuchać sprawozdania przedstawicieli związków zawodowych. O wielkim zainteresowaniu Kongresem świadczy to, że sala obrad była przepełniona, pomimo, że Kongres zwołano w ciągu soboty już od rana na niedzielę. Delegatów było około 600; poza tym przybyło wielu członków Rad i członków zarządów związków.

Sprawozdanie z przebiegu rokowań z przemysłowcami złożył p.p. Kapuściński, Król i Kot. P. Kapuściński (Z.Z.Z.) stanął na stanowisku, że ustępstwa przemysłowców są niewystarczające. W swym przemówieniu napomknął ostro tych radców załogowych, którzy, nie czekając na wynik rokowań i stanowisko Kongresu Rad, nakładali załogi do zaniechania strajku. Takie stanowisko zajęli niektórzy radcy z hut „Batorego”, „Piłsudskiego” i innych. P. Kapuściński oświadczył, że Z.Z.Z. uważa tych radców za zdradców i łamistraszków i usunął ich z Z.Z.Z., gdyż nie chce mieć nic wspólnego z łamistraszkami. Zaznaczył to należy, że tow. J. Stańczyk zwrócił się w sobotę przed Kongresem podczas konferencji meżów zaufania do wszystkich związków zawodowych, reprezentowanych w Międzyzwiązkowej Komisji z deklaracją, że należy tych łamistraszków wykluczyć z organizacji zawodowych. Deklarację tę przyjęła Konferencja jednomyślnie, a przedstawiciel Z.Z.Z. solidaryzował się z deklaracją ponownie na niedzielny Kongres. Oświadczenie to przyjęto oklaskami.

Jak słychać, również Z.Z.P. nie odrzuciło tej deklaracji. W toku dyskusji przemawiał kilkunastu radców załogowych. Szczególnie podkreślić należy przemówienie towarzyszy: Kurowskiego, Tchorza, Malinki i innych, którzy domagali się realizacji uchwał poprzedniego Kongresu. Przemówienie naszych towarzyszy było bardzo rzeczowe i Kongres wysłuchał ich z wielką uwagą. Na podkreślenie zasługuje przemówienie tow. Malinki, delegata hut „Laura” w Siemianowicach, który napomknął na to, że rady zakładowe (nie należące do klasowego ruchu zawodowego), które dotychczas nie przeprowadziły przygotowań technicznych do strajku. Dalsi mówcy wskazywali na to, że z uwagi na zakulisowe intrygi należy strajk lepiej przygotować i do określonego terminu odroczony.

W toku dyskusji zabrał głos tow. J. Stańczyk, którego przemówienie oczekiwali cały Kongres z ogromnym napięciem, zdając sobie sprawę z powagi stanowiska klasowych związków zawodowych. Wśród ogromnej ciszy omówił tow. J. Stańczyk sytuację, domagając się od radców załogowych, by zdeklarowali swe stanowisko jasno i wyraźnie na Kongresie. Komisja Międzyzwiązkowa chce wiedzieć, czy załogi pójdą do strajku, czy też nie wykonają należycie uchwały strajkowej. Decyzja musi być jasna, by akcję należycie przeprowadzić i

czyli, że gdy tu Moskałe rządzili (!), nigdy tak nie traktowano nauczyciela - Polaka (!) (str. 69).

Chyba wystarczy. Czytelnik sam przeczyta resztę. O tem położeniu nauczyciela mówiliśmy w poprzednim Sejmie, pisaliśmy wielokrotnie, uprzedzaliśmy Związek Nauczycielstwa Polskiego, że tak to się skończy. Ale kierownicy Związku z „rozmachem” pchali nauczycielstwo w jednym, wciąż jednym politycznym kierunku. Widać, że nawet dumni byli z tego, że sta-

nowia „gwardię” systemu. Dziś wszakże złudzeń już nie ma — z „gwardzystów” stali się „ordynansami”. Czy teraz rozumieją — co znaczy stopniowa faszyzacja państwa, co znaczy biurokrata i obszarnek (!) w szkole?

Kryzys szkoły jest zarazem kryzysem wśród nauczycielstwa. Takiego strasznego obrazu nie narysował jeszcze nikt — jak sami nauczyciele ze Związku Nauczycielstwa Polskiego.

KAZIMIERZ CZAPIŃSKI

Meteorolodzy zapowiadają ostrą zimę

Deszczowe lato, jakie mieliśmy w bieżącym roku, zapowiada — zdaniem fachowców — wczesne nastanie mrozów, które utrzymają się bardzo długo. Przewiduje się, że najgorętszą nawet zimę łatwo jest znieść, gdy posiada się odpowiednie fundusze na opędzenie wydatków i potrzeb rodziny. Doskonałą sposobność zdobycia pieniędzy daje rozpoczynająca się 18-go października r. b. 34-ła Loteria Państwowa, zapewniająca

uczestnikom wiele wielkich wygranych z miljonem na czele, a poatem stałe wygrane dzienne, które będą wypłacane w każdym dniu ciągnięcia. Ponadto jeszcze jako bezpłatna premia — dodatkowe ciągnięcie wielkanocne.

Nie należy zatem zwlekać, lecz co rychlej zaopatrzyć się w los 1-jej klasy w najszczęśliwszej Kolekturze kraju „Nadzieja”, Warszawa, Marszałkowska 117, albowiem „Nadzieja” nigdy nie zawodzi!

Przegląd prasy

Artykuł p. Stpiczyńskiego. Amnestja

PRZED ZMIANĄ RZĄDU.

Zmiana gabinetu jest rzeczą niewątpliwą. Pisze o tem szeroko prasa „sanacyjna”, snując różne przewidywania personalne. Z wysuwanych nazwisk, poza gen. Sosnowskim, powtarzają się zwykle w okresie przesilenia nazwiska. Świadczy to, że właściwie dokonana się zwykła kolejna „zmiana warty”, a nie w istocie się zmienia.

Innego zdania jest p. Stpiczyński, który wystąpił z artykułem pod znamienitym tytułem: „Wobec konieczności odnowy metod rządzenia”.

Z dość zawilego i mocno napu-

skiego stylu trudno wyluskać całą prawdę o co autorowi chodzi, zwłaszcza, że p. Stpiczyński jest ostrożny i nie chce nic nieprzejmowanego o swych politycznych przyjaźniach powiedzieć. Nie ulega jednak wątpliwości, że wynik wyborów, tak katastroficzny dla „sanacji”, dał p. Stpiczyńskiemu materiał do myślenia i w wyniku tych przemysłów autor doszedł do słusznego wniosku, że „sanacja” nie ma zaufania w społeczeństwie i że jeśli się chce utrzymać, musi o to zaufanie zabiegać. Dotychczasowe zaś wysiłki w tym kierunku zawiodły — trzeba więc całkowicie zmienić metody.

P. Stpiczyński pisze:

„Weszliśmy wreszcie spowrotem w okres stabilizacji w życiu państwa, pozwalający na swobodne rozwiązanie zagadnienia personalnego składu rządu, pod kątem konieczności odnowy metod rządzenia i zadań, wymagających natychmiastowego podjęcia”.

P. Stpiczyński wylicza dalej różne „sukcesy” obozu pomajowego w okresie 9-letnich jego rządów, przyznaje jednak, że były i minusy.

„Obok nich wyrosły jednak i minusy, z których za główny skłoniłbym jestem uważać bardzo słaby stan wciągnięcia w procesy produkcyjne energii społecznej i dość powolny stan depresji psychicznej, mający swe źródło w przekonaniu o beznadziejności „jutra”.

P. Stpiczyński nie dodaje, ale to już niestety jest ustalić, że za depresję psychiczną i za „beznadziejność jutra” odpowiedzialność ponosi sama „sanacja”. Autor chciałby, by to się wszystkie zmieniło i nawołuje do zerwania z bezprogramowością, chce stworzyć wielki plan działania, przeprowadzić z udziałem Rządu propagandę i wytworzyć nowe metody rządzenia, bo

„pozostaje prawdą, że praca organizowania wyobraźni i energii społeczeństwa jest przyrodzoną obowiązkiem rządów”.

Bez tego — twierdzi p. Stpiczyński — nie można

„jakis czas rządzić, ale rezultat takich rządów byłby zgory przesadzony”.

Ostre słowa pisze p. Stpiczyński pod adresem dotychczasowych ministrów:

„Rzeczpospolita miała już bodaj setki ministrów. Lecz udział większość z nich w kierowaniu narodem, losami państwa, nie był większy od udziału ich szoferów i woźnych. Wielu spośród nich „urzędowało”, lecz niewielki tylko procent zdobył rangę meżów stanu”.

Redaktor „Kurjera Porannego” chciałby zatem zmienić ludzi i metody, ale to da się zrobić tylko poprzez zmianę całego „systemu rządzenia”, nie inną drogą.

O AMNESTJI.

P. Krahelska poruszyła aktualną sprawę amnestji dla więźniów politycznych i kryminalnych. Autorka dowodzi znanej zresztą prawdy, że przepięknie więzień jest wynikiem kryzysu, nędzy i hezrobocia.

Wołanie o wolność dla więźniów, o szeroką amnestję, oraz dla emigrantów winno rozlegać się stale i głośno. O emigrantach p. Krahelska nie wspomina.

S-EK.

Każda oszczędna i zapobiegliwa gospodyni wie dobrze, że drogą do realnych oszczędności w gospodarstwie domowym jest korzystanie z gazu, jako najtańszego paliwa.

T. U. R. przy pracy

NOWO WYBRANE PRZEDSIĘDZIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO TUR.

Zarząd główny TUR wybiera, w myśl statutu, corocznie swoją egzekutywę. Na posiedzeniu w dn. 27 września Zarząd dokonał wyboru prezydium w następującym składzie: Kazimierz Czapiński — prezes, dr. Adam Próchnicki i dr. Teofil Wojewski — wiceprezisi, dr. Alfred Krieger — skarbnik, Zygmunt Piotrowski — sekretarz generalny.

WYNIK KONKURSU TEATRALNEGO TUR.

Sceny robotnicze odczuwają stale brak odpowiedniego repertuaru dla swych zespołów. Aby zaspokoić powyższe potrzeby i zarazem dla uczczenia pamięci niezapomnianego sekretarza generalnego TUR, tow. Stefana Kopeńskiego, Zarząd Główny TUR ogłosił konkurs na napisanie sztuk teatralnych, któreby z jednej strony odpowiadały naszej ideologii, a po drugie, w miarę możliwości, były przystosowane do amatorskich scen robotniczych.

Na konkurs wpłynęło trzydzieści utworów. Po rozpatrzeniu prac, sąd konkursowy orzekł nie przyznawać 1-jej nagrody, ale natomiast rozdzielić nagrodę w wysokości 500 zł. na dwie części: po 300 i 200 zł. i przesunąć numerację dalszych nagród, t. j. 150 i 100.

Drugą nagrodę przyznano sztuce p. t. „Dom na Wądołku”. Autor Wiktor Scirny, Warszawa (300 zł.).

Trzecią nagrodę sztuce: „Zbudź się, Hiszpanjo” — Jan Bochiński, Piotrków.

Czwartą nagrodę sztuce „Strajk” — Nikodem Kopilewicz, Łódź.

Piątą nagrodę sztuce „Sprawa Barzana” — Kazimierz Lewicki, Łódź.

Sąd konkursowy nadto postanowił wyróżnić i polecić do wystawiania przez zespoły teatralne TUR-a, po pewnych przeróbkach, następujące cztery utwory: „Ludwik Waryński” — J. Kraszewskiego z Warszawy.

„Okupanci” — Ignacego Samsonowicza z Piotrkowa.

„Brygada życia” — Leona Romanowskiego z Piotrkowa.

„Proletariackie życie” — Michała Pałacza z Piotrkowa.

Autorzy prac nagrodzonych i wyróżnionych zechcą porozumieć się z sekretariatem generalnym TUR. Prace nie odznaczone są do odebrania codziennie w sekret. gen. od 9-14 godz. (Czerwonego Krzyża 20).

ODCZYT TUR.

W ciągu m. września z ramienia Zarządu Głównego TUR odbyło się 10 odczytów. Tow. Wł. Weychert-Szymanowski wygłosił prelekcję na temat „W obronie kultury” i „Kobieta w Rosji sowieckiej a krajach faszystowskich”.

W „Chelmie, Kowli i Zamościu”. W Kowli odbyła się nadto uroczystość odsłonięcia sztabu miejscowego TUR. Frekwencja na tych odczytach wynosiła od 100-500 osób. Tow. Zygmunt Piotrowski miał odczyty: „W obronie kultury”, „Co faszystyzm niesie klasie robotniczej”, „Ruch klasowy a oświata”

W październiku odczyty odbędą się w kilkunastu miejscowościach, jak np. Radomsko, Częstochowa, Białochowa (t. Czapiński), Radom, Skarżysko, Końskie (t. Krieger), Goleniów, Łazy, Maczki (t. Kraszewski), Nowy Sącz, Jezor, Zakopane, Stanisławów, Tarnopol (t. Piotrowski), Piotrków i Sulejów (t. Próchnicki), Kutno, Ozorków, Zgierz, Osiny (t. Kłuszyński), Wrocław (t. Niedziałkowski).

WYGRANE KSIĄŻKI NA LOTERII T.U.R.

W wyniku rozlosowanych książek na loterii TUR już 366 zostały wręczone i rozesłane nabywców naszych losów. Jest jeszcze do odebrania w Sekretariacie Generalnym TUR 134 książki. Wzywamy do nadestania losów, na które padły wygrane do 15 października b. r., w przeciwnym bowiem razie książki nie odebrane przejdą na rzecz TUR.

AKCJA ODCYTOWO - WIECOWA W SPRAWIE KATASTROFY SZKOLNEJ.

Wszystkie oddziały TUR winny zająć się przygotowaniem i zorganizowaniem odczytów, zgromadzeń, akademii, na których omówione zostaną obecne katastrofalne położenie szkolnictwa i oświaty w Polsce. Uchwała Zarządu Głównego TUR, ogłoszona w niedzielę w prasie socjalistycznej, winna służyć, jako rezolucja, do przyjmowania przez zbieralną. Klasa robotnicza, narówni ze swymi ekonomicznymi i politycznymi postulatami, wysunąć winna zagadnienie dostępu do szkoły dla wszystkich dzieci robotniczych i chłopskich.

O przebiegu zebrań oświatowych i przyjętych rezolucjach należy informować sekretariat generalny TUR.

ZARZĄD GŁÓWNY T.U.R.

Dalszy ciąg posiedzenia zarządu głównego TUR odbędzie się w środę 2 października o godz. 19 w biurze Sekret. Gen.

Odebranie debitu

Zarządzeniem M. S. Wewn. pobawiono debitu w Polsce 12 wydawnictw sowieckich, oraz broszur emigrantów niemieckich. Wśród zakazanych w Polsce książek znalazły się: sowiecka książka „Młowa chłopcy galicyjscy” — 300 powstańców przed sądem faszystowskim”, oraz książki niemieckie „Trzecia Rzesza w karykaturze” (Praga) i „Dykatura parobka” (Bruksela).

Samolot skracą podróż!!!

Echa „wyborów” do Sejmu

Jak to było w Zagłębiu Borysławskim?

(Kor. własna).

W dn. 8 ub. m. policja w Borysławiu obstarwiła lokale wyborcze, a przed komisariatem P. P. stały w pogotowiu auta ciężarowe. Do godz. 16-tej nie było żadnego zainteresowania wyborami i udział głosujących wynosił od 8 — 12% w poszczególnych obwodach. Wieczorem, gdy się ściemniało, księża ukraińscy po nabożeństwie, poprowadzili z cerkwi swoje „owieczki” — starych chłopów i stare baby do lokali wyborczych.

W Borysławiu jest 6 cerkwi ukraińskich. Również Żydzi burżuazyjni w niedzielę dobili targu z wojewodą lwowskim, a wślad zatem rabin z Bełżca wydał Żydom polecenie, by wzięli gremjalny udział w głosowaniu. Wieczorem tego dnia burżuazja żydowska głosowała na „sanacyjnych” kandydatów, mimo, że swojego kandydata nie miała.

„Sanatorzy” próbowali też prowokować robotników, wydając sfałszowaną odezwę pod firmą „Robotnika”. Fotografję tej odezwy dał mi w swoim czasie.

Odezwy te kopiertowano z biura „Gwiazdy” i policji. Prezes „Gwiazdy” i zastępca na posła, p. A. Kecht, osobiście je rozlepił. Robotnicy zdzierali je z murów, parkanów i słupów. Chłopcy, otrzymawszy te odezwy do kopertowania i „Gwiazdy” i z policji, przyniosli je do biura P.P.S. Odezwy były prawdopodobnie pomysłem jednego z doktorów, dawnego sekretarza koncernu naftowego, a obecnie przemysłowca, który zmienia przekonania, jak rękawiczki.

W ciągu nocy wylepiono cały Borysław fałszowanymi afiszami. W niedzielę przed południem zdzierali osobiście te afisze; wtedy przystąpił do mnie komisarz P. P., p. Stejka, żądając bym przestał zdzierać „cudzą własność”. Oświadczyłem, że zdzieram swoją rzekomą własność. Na to komisarz odpowiedział, że afisze nie są moją własnością, a temsamem potwierdził, że ten, kto je wydał dopuścił się oszustwa.

Komisarz Stejka zapisał nazwiska świadków, będących na ulicy. Jeżeli sprawa znajdzie się w sądzie, będzie to bardzo ciekawy proces. Robotnicy zorientowali się, że ta rzekoma odezwa „Robotnika”, wzywająca do udziału w wyborach, jest oszustwem i do wyborów nie poszli.

Robotnikom odebrano prawa, ale głosy robotnicze byłyby dla „sanacji” miłe i chcieliby je dostać choćby w drodze podstępnej i oszustwa.

Nigdy jeszcze komisje nie były tak bezczynne, jak obecnie. Rezultat głosowania był następujący:

Borysław: uprawnionych 26,000 głosowało 7,347, t. j. około 27,5%, czyli 72,5% wyborców wstrzymało się od głosowania.

Robotników takich, którzy należą do „Strzelca” i innych „sanacyjnych” przybudówek, głosowało 260, a głosów nieważnych było dwa

razy tyle. Część urzędników zależnych i niektórzy robotnicy głosowali kartkami nieważnymi.

Z tych, co głosowali, było 15 — 18% Polaków i Ukraińców, a 80 — 85% Żydów (burż.). Dostarczali „wyborców” p.p. Löwenherz, brat senatora ze Lwowa, sklepikarz Schreck, Ringel, Ringler i Wolf.

Oto kilka cyfr z pow. drohobyckiego: Stebnik: uprawnionych do głosowania 1,150, głosowało 138; Kołpiec: uprawn. 762, głosowało 76; Stanyla: uprawn. 924, głosowało 192; Solec: uprawn. 1,042, głosowało 180; Dobrohość: uprawn. 2,900, głosowało 300; Ułyczno: uprawn. 3,160, głosowało 210.

W innych obwodach stosunek procentowy był podobny; w nie-

których wioskach np. głosowało tylko 5-ciu wyborców!

W Drohobyczu głosowało około 18% wyborców.

Na 147,000 uprawnionych do głosowania, w okręgu naszym głosowało, według urzędowych danych, 39,992, czyli około 27%.

W Kaluszu było uprawnionych 6,900 a głosowało 950, czyli około 16%.

We wsi Ułyczno pędzono wyborców do głosowania(!). Chłopi jednak schronili się do lasu i do głosowania nie poszli.

W Nadwórnej aresztowano tow. F. Delimata i Rowińskiego, a w Stanisławowie — tow. Szymona Sagałę za kolportowanie ulotek. F. H.

Kronika lwowska

TELEFONY ZAUTOMATYZOWANO — TELEFONISTKI POSZŁY NA BRUK

Od kilku już dni uruchomiono we Lwowie stację automatyczną telefonów. Sto kilkadziesiąt telefonistek poszło na bruk. Automaty funkcjonują na razie dosyć wadliwie, ale dyrekcja Pasty obiecuje, że defekty zostaną usunięte. Zredukowanym telefonistkom rzucano ochłapy w formie b. skromnej odprawy, a w prasie umieszczono są płatne komunikaty o tem jak świetna przyszłość czeka obecnie zredukowane, które będą mogły teraz wyjść. za mąż. Z dużego sto kilkadziesiąt osób liczącego personelu zostawiono aż 12 telefonistek.

Powszechne oburzenie wywołał fakt, że na tych miejscach pozostawiono osoby przeważnie dobrze sytuowane, żony dobrze sytuowanych urzędników i t. p. Prasa zamieszcza o tem alarmujące informacje, ale „Pasta” nie szczędi dobrze płatnej reklamy i ma nadzieję, że i teraz zdławi głosy zasłużonej krytyki i potępień.

ZWIĄZEK CEGLARZY OBCHODZI SWOJE 15-LECIE

Związek zawodowy robotników ceglarskich obchodzić będzie w najbliższym czasie 15-lecie swojego powo-

jennego istnienia. Związek klasowy gromadzi w swoich szeregach prawie wszystkich robotników pracujących w lwowskich ceglarniach. Autorytet związku jest b. duży, ma on za sobą długi szereg walk wygranych. Wywalczył on umowę zbiorową, która zapewnia robotnikom minimum egzystencji i zabezpiecza ich przed samowolą pracodawców.

W niedzielę 13 b. m. odbędzie się w lokalu organizacji przy ul. Zielonej 7 uroczystość poświęcona wspomnieniu przebytych walk i działalności zawodowej. Dla uczczenia tej rocznicy wydana zostanie specjalna jednociwka.

W PIĄTEK ZEBRANIE O. K. R.

W piątek 4 października o godz. 7 wiecz. odbędzie się w lokalu przy ul. Zielonej 7 pełne zebranie członków OKR. Na zebraniu tem omówione zostaną sprawy organizacyjne i plan pracy O. K. R. komitetów dzielnicowych.

Co grają w teatrach lwowskich?

TEATR WIELKI: wtorek godz. 8 wiecz. „Muzyka na ulicy”.

Środa godz. 8 wiecz. „Wyzwolenie”.

Ogólne Zebranie Kolejarzy w Tarnowskich Górach

(Kor. własna).

Dnia 17 września b. r. odbyło się w Tarnowskich Górach ogólne zgromadzenie kolejarzy, zorganizowane przez Koło ZZK, przy udziale około 2000 osób.

Referaty na temat obecnego położenia pracowników kolejowych, pogłosek o zamierzonej obniżce uposażenia i redukcji personalnej, oraz szczególnie ciężkiego położenia pracowników nieetatowych — wygłosili członkowie Wydziału Wykonawczego ZZK, tow. tow. Bator i Różański.

Wywody referentów przyjęto oklaskami; rezolucję uchwalono jednomyślnie.

Zebrani w swej rezolucji stwierdzają bardzo ciężkie położenie pracowników kolejowych, zwłaszcza

metalowych, na terenie Górnego Śląska, gnębionych redukcją dni pracy i wzrostem drożyzny.

W dalszej części rezolucji zebrani domagają się od Min. Kom. pomocy materialnej w stosunku do wzrostu drożyzny; jaknajenergiczniej protestują przeciwko pomysłom obniżenia i tak już głodowych płac pracowników kolejowych, lub redukcji personalnej; domagają się energicznie zupełnego zniesienia redukcji dni pracy stosowanej do pracowników nieetatowych.

W końcu rezolucja wzywa ogół miejscowych kolejarzy do szeregów ZZK. walczącego o prawo i byt kolejarzy.

Los emerytów gdańskich

W lipcu r. b. władze gdańskie wydały odezwę do emerytów gdańskich, zalecając im przeniesienie się do Rzeszy.

Niezależnie od odezwy, każdy poszczególny emeryt otrzymał pismenne wezwanie do urzędu opieki społecznej, który gotów jest udzielić „bliższych informacji”.

Robotnik M., zatrudniony na cegielni w Gdańsku, a otrzymujący zasiłek państwowy, jako 50-procentowy inwalida wojenny, udał się do urzędu opieki społecznej, gdzie podpisany na wezwaniu radca Nitz przedstawił robotnikowi wszelkie korzyści, jakie wynikają dlań z przesiedlenia się do Niemiec. Także hitlerowska organizacja byłych kombatanów doradziła robotnikowi wyjazd do Niemiec.

M. wymówił pracę w cegielni i udał się do Niemiec. Zatrzymał się w Stolp. Tu nikt nie zainteresował się przyjezdnym z Gdańska. Dano mu kolację i przenocowano go, poczem kazano mu dalej jechać. Ze Stolp M. pojechał do Koesslin. Tu urząd opieki społecznej nakarmił go i dał mu bi-

let wolnej jazdy do Szczecina. W ten sposób robotnik w ciągu kilku dni poznał Stralsund, Rostock i wreszcie Kilonię. Pracy nigdzie jednak nie dostał.

M. w ten sposób tułał się po Niemczech od 26 lipca do połowy września. W Kilonii wsadzono go na statek i odstawiono spowrotem do Gdańska.

M. pocieszał się, że wprawdzie stracił pracę, ale renta mu pozostała i jakoś wyżyje, zanim znajdzie pracę.

Gdy wszakże w terminie zgłosił się po rentę, oświadczone mu, iż renta została mu wstrzymana, ponieważ samorzutnie porzucił pracę.

Na pisemnej decyzji w tej sprawie podpisany był radca Nitz, ten sam, który doradzał robotnikowi wyjazd do Niemiec, przedstawiając mu wszystkie dodatnie strony tego przesiedlenia się.

Widocznie władzom gdańskim chodzi tylko o to, by wyzbyć się obowiązku płacenia robotnikom - inwalidom emerytur i dlatego używają podstępów.

Francuski projekt kanału Śródziemnomorskiego

W związku z możliwością zamknięcia morza Śródziemnego przez W. Brytanię, która ma w swym ręku oba wejścia na to morze, a więc zarówno Gibraltar, jak Suez, w prasie francuskiej odżył znowu projekt kanału przez Francję, który ryby ją niezależnie od Gibraltaru.

Kanał ten projektowany jest od Bordeaux przez Agen, Tuluzę i Narbonne. Szerokość kanału ma wynosić 250 metrów, głębokość 12 i pół mtr. tak, że mogłyby po nim chodzić statki oceaniczne.

Koszt budowy tego kanału obliczony jest na 14 miliardów franków, a czas trwania robót na 7 lat. Wynosiłoby to 2 miliardy franków rocznie, sumę, jak na obecne

czasy, wielką, ale roboty te pozwoliłyby zatrudnić 150 tys. robotników, t. j. przeszło połowę bezrobotnych we Francji.

Zwolennicy budowy kanału poza względami gospodarczymi, wyśuwają także względy strategiczne. Jak bowiem wiadomo, francuska marynarka wojenna podzielona jest na dwie eskadry, z których jedna stacjonowana jest na morzu Śródziemnym w Tulonie, druga zaś na Atlantyku w Breście. W razie jakiegokolwiek konfliktu i zamknięcia morza Śródziemnego floty te są rozdzielone, gdy tymczasem po przekopaniu kanału Francja niezależnie się od Gibraltaru i obie eskadry mogły być w stałym kontakcie.

Wiadomości Sportowe

Piłka nożna

Ze względu na to, że wczorajszy numer po konfiskacie nie doszedł wszędzie na prowincję, poniżej podajemy wyniki rozgrywek o mistrzostwo Ligi.

LKS POKONANY NA WŁASNEM BOISKU. W meczu o mistrzostwo Ligi w Łodzi Legia pokonała LKS 1:0 (1:0). Jedyną decydującą o zwycięstwie drużyny warszawskiej bramkę zdobył Nawrot w pierwszej połowie.

LOS POLONJI OSTATECZNIE PRZESADZONY. W KRAKOWIE w meczu o mistrzostwo Ligi Garbarnia rozgromiła stołeczną Polonię w stosunku 6:0 (1:0). Tem samem los Polonii został przesadzony.

GRACOWIA REMISUJE ZE ŚLĄSK KIE. Drugi mecz ligowy, rozegrany w Krakowie pomiędzy Gracovią a Śląskiem zakończył się remisowo 1:1 (1:0).

RUCH BRZESKI ZREMISOWAŁ ZE SKRĄ. W sobotę na boisku Skry odbył się towarzyski mecz piłkarski pomiędzy stołeczną Skrą a Ruchem z Brześcia n. B. Mecz zakończył się wynikiem remisowym 3:3 (1:1).

PIERWSZE ZWYCIĘSTWO WARSZAWIANKI. W sobotę Warszawianka rozegrała swój pierwszy mecz na tournée we Francji. Przeciwnikiem jej była reprezentacja czwartego okręgu emigracji. Zwyciężyła Warszawianka 3:1 (1:1).

W czasie przerwy odbyły się pokazy rzucania oszczepem przez Lokajskiego. Lokajski rzucił sam. Wynik jego nie był mierzony, najlepszy rzut wynosił mniej więcej 64 mtr.

Hippika

MIEDZYNARODOWE ZAWODY HIPPICZNE W WARSZAWIE. W sobotę rozpoczęły się na stadionie hippicznym w Łazienkach międzynarodowe zawody hipiczne. Pierwszego dnia odbył się „Konkurs Otwarcia”.

Techniczne wyniki zawodów w poszczególnych seriach przedstawiają się następująco:

Seria I: 1) por. Brand (Niemcy), 2) rtm. Hasse (N), 3) trzecie miejsce podzielił: rtm. Hasse i rtm. Kulesza.

Wyniki II serii: 1) rtm. Skupiański 2) plk. Borsarelli (Wł.), 3) rtm. Momm (Niemcy).

Wyniki III serii, dla jeźdźców cywilnych, przedstawiają się następująco: 1) Zwierzchowska, 2) W. Schön 3) Iwanowski J.

W niedzielę rozegrano na torze hippicznym w Łazienkach dwa konkursy w konkurencji międzynarodowej, a mianowicie — konkurs „potęgi skoku” i konkurs „Łazienek”.

Ostateczne klasyfikacja w konkursie „potęgi skoku” przedstawia się następująco: 1. por. Brandt, 2. por. Endroby, 3. mjr. Bettoni.

Konkurs „Łazienek” wygrał Grabianowski, 2. Strzeszewski.

Gry sportowe

REPREZENTACJA NIEMIEC PO KONAŁA DRUŻYNĘ KRAKOWĄ 14:2. W sobotę reprezentacyjna drużyna Niemiec w szczyptorniaku rozegrała mecz z Krakowem bijąc go w stosunku 14:2 (6:1).

Tenis

MECZ TENISOWY WROCŁAW — POZNAŃ 0:5. W Poznaniu rozpoczął się na kortach A. Z. S. międzynarodowy mecz tenisowy Wrocław — Poznań. Pierwszy dzień zawodów przyniósł zwycięstwo obu zawodnikom polskim. Tłoczyński wygrał z Nitschem 6:4, 6:1, 6:1, a Spychała pokonał Fromilowitza 6:4, 6:4, 7:5.

W drugim dniu polscy zawodnicy odnieśli dwa dalsze zwycięstwa w grze podwójnej i w grze pojedynczej pań. Poznań wygrał też 5:0.

NA ŚLĄSKU TENISISTY WROCŁAWIA ZREMISOWALI 9:9. W Katowicach odbył się 2-dniowy mecz tenisowy Śląsk — Wrocław II. Pierwszego dnia rozegrano 5 spotkań, z których 3 rozstrzygnęli na swoją korzyść Niemcy. Drugiego dnia dalsze 4 mecze. Wynik ogólny 9:9.

Boks

BOXERZY GDAŃSKA POKONALI REPREZENTACJĘ GRUDZIĄDZA. W Gdańsku odbył się międzynarodowy mecz bokserski Gdańsk — Grudziądz. Zwyciężyła reprezentacja Gdańska w stosunku 11:5.

Strzelectwo

SUKCESY POLSKICH STRZELCÓW W RZYMIE. Na mistrzostwach strzeleckich świata w Rzymie odbyły się strzelania z pistoletu dowolnego na 50 mtr. Zwyciężyła Szwajcjarja przed Włochami. Polacy zajęli 6-te miejsce przed Finlandią, Szwecją. W strzelaniu z karabinu wojskowego go Polska zajęła trzecie miejsce za Węgrami i Szwajcarią, a przed Francją, Norwegią, Szwajcarią i Finlandją.

DZIAŁ LEKARSKI

Dr. med. **K. Krajewski**
Weneryczne, PŁCOWE SKÓRY
przyjmuje w swojej
prywat. LEKZNICY CHMIELNA 56 od 8 r.
do 9 w

Lekarz-dentysta
Tadeusz Rozenwein
Żółwia 21, tel. 9.49-94.

HULBERT FOOTNER 75 Niebezpieczny ładunek

Z upow. autora przełożyła Wacława Komarnicka

„Ile pan ofiarował?” zapytała Mme Storey. Tanner spłoszył się. „Nie wolno mi przyjmować honorarjów na statku”, wybełkotał.

„Nie pytam o to, co panu wolno było przyjąć, tylko o to, ile pan wziął w tym wypadku”.

„Nic”.

„Niech pan opowiada dalej”.

„Wróciłem do pokoju chirurgicznego i zabrałem stamtąd szprycę i jakieś nieszkodliwe tabletki. Pokazałem Jimowi te tabletki, Adrianowi zaś wsunąłem szprycę, podając mu rękę na pożegnanie”.

„Co jeszcze dał mu pan razem ze szprycą?”

„Nic!” zawołał Tanner poruszony. „Nic, prócz jakichś miętowych pastylek. Przysięgam!... Jakiś, przecież jeżeli zabito Horacego tą szprycą, to musiano użyć jakiejś bardzo silnej trucizny. Nie mam nic podobnego w swojej apteczce. Może pani ją przesukać! Nie znam nawet tak szybko działającej trucizny!”

„Zajmiemy się tem później”, przerwała spokojnie Mme Storey. „Jeżeli jest pan uczciwym człowiekiem, dlaczego nie opowiedział mi pan tego wszystkiego podczas pierwszego przesłuchania?”

„Nie chciałem oskarżać Adriana”, wyjąkał.

„Chce pan powiedzieć, że zapłacono panu za milczenie!”

Tanner pochylał głowę.

„To niczego nie dowodzi!” wtrącił Adrian podniecony. „Mogę to wszystko z łatwością wytłumaczyć”.

„O, niewątpliwie”, zauważyła sucho Mme Storey. „Ale niech pan poczeka chwilę... Jim! Czy pańska relacja o tych dwóch wizytach zgadza się z opowiadaniem doktora?”

„Tak jest, proszę pani”, odpowiedział z troską Jim, „nie miałem tylko pojęcia, że doktor wtedy coś przemycił”.

„Oczywiście nie wiedział pan!”

„Powinienem być sam tego dopilnować”, rzekł Les Farman, marszcząc brwi. „Ale byłem taki zajęty! Poza tem uważałem, że nie wolno pozostawiać cierpiącego człowieka bez pomocy lekarskiej!”

„Niech się pan o to teraz nie martwi”, rzekła Mme Storey. „Nie można wszystkich przewidzieć. ...Jim! Czy pan Adrian Laghet przyjmował poza tem jakieś wizyty?”

„Nie, proszę pani. Wchodził do niego tylko kapitan i ja”.

„Niech mi pani pozwoli wytłumaczyć”, krzyknął Adrian.

„Dobrze, niech pan mówi!” powiedziała Mme Storey.

„Doktor mówi prawdę”, oświadczył Adrian gorąco. „Prosiłem o szprycę w tym właśnie celu, o którym mu mówiłem. Kodeinę miałem przy sobie”.

„Kapitanie”, rzekła Mme Storey, „czy nie zrewidowano go przed uwięzieniem?”

„Owszem, proszę pani. Przysięgnę, że nie miał przy sobie ani kodeiny, ani też niczego w tym rodzaju”.

„Była w neseserze, który przyniesiono mi później”, wyjaśnił Adrian. „W ukrytej kieszonce”.

Moja pracodawczyni rzuciła pytające spojrzenie na Lesa.

„Wątpię bardzo!” powiedział ten dobitnie. „Przeszukałem neseser”.

„Dajmy na chwilę spokój tej sprawie. Chodzi przede wszystkim o to, w jaki sposób ta szprycę dostała się do basenu”.

„To nie jest ta sama szprycę”, oświadczył Adrian.

„Ach, tak! Czy może pan mi pokazać szprycę, którą pan dostał od doktora?”

„Nie. Wyrzuciłem ją przez iluminator”.

Mme Storey uniósła brwi w górę. „O, wyrzucił pan ją przez iluminator! Dlaczegoż pan to zrobił, skoro tak panu zależało na tem, żeby ją dostać?”

„Zastanowiłem się nad tą sprawą”, powiedział Adrian dramatycznym tonem. „I przeraziłem się, widząc, jaką władzę ma nadamną ten narkotyk. Postanowiłem znieść najgorsze męki, byle tylko nie zostać niewolnikiem kodeiny. Wyrzuciłem więc szprycę przez okienko. Leży teraz na dnie oceanu!”

„Bardzo słusznie”, zauważyła Mme Storey ze zwo-
dniczym współczuciem. „A więc był pan już pod takim wpływem tego narkotyku?”

(D. c. n.).

Wiadomości z całego kraju

KTO OGRABIŁ AMBULANS PO CZTOWY.

Główną była w grudniu ub. r. sprawa ograbienia ambulansu pocztowego w Trzemesznie na sumę ponad 14 tys. zł. Właściwi złoczyńcy, t. j. wóźnice ambulansu i ich spółnicy rzucili pierwotnie oskarżenie na naczelnika urzędu pocztowego.

Sledztwo wikało się, wreszcie na ławie oskarżonych zasiadło 11 osób. Znanowicie: bracia 23-letni Piotr i 21-letni Ignacy Cyranowicz, jako główni oskarżeni, 32-letni Czesław Jankowski, ojciec Cyranowiczów 52-letni Tomasz, 30-letni Jan Budziński, żona Piotra Cyranowicza 30-letnia Maria, oraz odpowiadający za wolnej stopy 51-letni Stanisław Chmielewski i jego córka Melanja, Józef Cyranowicz i funkcjonariusze poczty w Trzemesznie, Florian Olszewski i Mieczysław Jasiński.

Złoczyńcy pieniądze ukryli w odległym o 60 km. jeziorze Chrzanowskim, a potem wyłowili i za murowali w mieszkaniu Cyranowicza ojca.

Oskarżeni funkcjonariusze poczty Olszewski i Jasiński ze skrupuła przyznali się, że zaniedbali pilnowania wozu pocztowego.

Wyrokiem sądu skazani zostali: Piotr Cyranowicz na 4 lata więzienia i utratę praw obywatelskich na lat 7, Ignacy Cyranowicz na 3 lata więzienia, Czesław Jankowski na 3 lata więzienia, Tomasz Cyranowicz na 3 lata więzienia i 200 zł. grzywny, Jan Budziński na 3 lata więzienia i 50 zł. grzywny, Maria Cyranowiczowa na rok więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata, Stanisław Chmielewski został uwolniony, Melanja Jankowska na rok więzienia z zawieszeniem kary na 3 lata, Józef Cyranowicz skazany został na zakład poprawczy z zawieszeniem na 3 lata.

Pozatem skazani zostali dwaj funkcjonariusze poczty: Florian Olszewski i Władysław Jasiński po dwa miesiące aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

LIKwidACJA LECZNICTWA W UBEZPIECZALNI

Pod takim tytułem podaje „Republika” wiadomości o redukcji w Ubezpieczalni Łódzkiej wszystkich lekarzy specjalistów. Zredukowani lekarze otrzymali 3 miesięczne odškodowanie bez obowiązku pracy w tym okresie. Na to pieniądze są, a robi się to posunięcia w imię rzekomych oszczędności.

W istocie pismo Łódzkie ma słuszną: likwiduje się lecznictwo i to na gwałt.

3 OSOBY POD GRUZAMI ZAWALONEGO DOMU.

Na przedmieściu Stare Rokitie pod Łodzi (Ruda Pabjanicka), na ul. Franciszka wydarzyła się katastrofa budowlana. Gdy właścicielka nowobudującego się domu, Kazimiera Majewska, wraz z ciałą i murarzem przystąpiła do wykańczania wnętrza, wleśniony już pod dach parterowy budynek nagle zawalił się, przyczem ściany przegnioty znajdujące się wewnątrz trzy osoby. Poranionym udzielił pomocy lekarz Pogotowia. Na miejsce katastrofy przybyli przedstawiciele władz celem stwierdzenia przyczyn wypadku.

BURZA NAD POWIATEM LWOWSKIM.

Burza nad powiatem lwowskim wyrządziła olbrzymie straty materialne, a nadto pociągnęła za sobą także ofiary w życiu ludzkim.

W Dublanach pod Lwowem pracował na polu zajęty kopaniem ziemniaków Dmytro Datuch, pochodzący z powiatu samborskiego. Gdy zerwała się burza i poczęły uderzać pioruny, Datuch porzucił robotę i usiłował schronić się pod dębem. Wówczas na drodze ugodził go piorun, kładąc na miejscu trupem.

Również śmiertelny wypadek wydarzył się w Pełkiniach, pow. Jarosław, gdzie piorun wpadł kominiem do mieszkania Marii Dubajowej i zabił ją w chwili, gdy leżała w łóżku. Pozatem w Redowej, pow. Jarosław, piorun uderzył w zabudowania gospodarcze Dmytra Seredynia. Pastwą płomieni padł dom mieszkalny i budynki wraz z inwentarzem i zbiorami.

BRZYDKA SPRAWA W ŁÓDZKIEJ Y. M. C. A.

Łódzka YMCA. wprowadziła ograniczenia wznawiane przy dopuszczaniu publiczności do sali gimnastycznej i basenu pływakowego. Ponieważ gmach Łódzkiej YMCA. został wybudowany z ofiar miejscowego społeczeństwa, w dużej mierze żydowskiego, odbyło się posiedzenie grupy ofiarodawców spośród przemysłu łódzkiego. Na posiedzeniu tem postanowiono definitywnie, że o ile do dnia 15 października zarząd YMCA. nie zmieni swej dotychczasowej decyzji — po tym terminie wystąpić urzędowo o zwrot wpłaconych ofiar. Równocześnie w tym terminie wystosowana zostanie interpelacja do centrali YMCA. do Stanów Zjednoczonych.

Jednocześnie przedstawiciele zarządów klubów sportowych, wobec których wprowadzono ograniczenia, zwrócić się z odnośnym me-

morjałem do Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego (PUWF.) do Funduszu Pracy oraz do zarządu miejskiego w Łodzi.

RUDROF WRÓCIŁ DO WIEZIENIA.

W sobotę popołudniu aresztowano we Lwowie Stanisława Rudrofa, właściciela spółki akcyjnej „Brody”.

Jak donosiliśmy, niespełna trzy dni temu, t. j. w środę Rudrof został wypuszczony z Brygidek na urlop 6-miesięczny dla załatwienia spraw majątkowych i rodzinnych, za zgodą władz sądowych i prokuratora.

Ponowne aresztowanie nastąpiło na polecenie prokuratora. Funkcjonariusz wydziału śledczego sprowadził Rudrofa z powrotem do Brygidek.

Podobno Rudrof planował wycieczkę... zagranicę.

ZBRODNICZA BÓJKA.

W Krakowie na Zabłociu naprzeciw szynku Ehrlicha znajduje się lokal ZZZ. oddziału krakowskich pracowników huty szkła. W lokalu tym odbywało się zebranie, część jego uczestników znajdowała się na ulicy.

W tym czasie nadeszła pod lokal ZZZ. Michalina P., ze swym narzeczonym Szczypczykiem, obchodząca swe imieniny. Kilku uczestników zebrania zaczęło dziewczynę, proponując jej, by jako solenizantka „postawiła” im wódkę.

Zaczepką narzeczonej poczuł się dotknięty Szczypczyk, który po kilku minutach przyszedł w towarzystwie 8-miu kolegów, zwołanych na odwet i uzbrojonych w noże, siekiery i kołki.

W czasie bójki zabity został nie mający żadnego udziału w sporze, robotnik Adolf Płodziej (przebity nożem w plecy). Pozatem przewieziono do szpitala: Czesław Angermana, rannego w głowę, Zygmunta Millera z przebitym prawym płucem, Józef Szczypkowi, poranioną dotkliwie w prawą skroń i Mariana Waśniewskiego, rannego w głowę. Reszta łeż kon tużjonowanych w bójce udała się do domów.

SAMOBÓJSTWO WACHMISTRZA ŻANDARMERJI.

Wachmistrz żandarmerji w Lublinie, Czesław Ślepowski, zatrudniony w biurze platniczym żandarmerji, po wyjściu z gabinetu kierownika biura popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru w krtani. Denat osierocił żonę i dwoje dzieci.

BRUDNE METODY WALKI.

W Sokółce (woj. bielsko-toskie) tarcia istniejące pomiędzy burmistrzem p. Komarem, a wiceburmistrzem Wernerem przeniosły się na stosunki prywatne tych dygnitarzy, aż doszło do tego, że p. burmistrz publicznie oskarżał i znieważał dziecko p. wiceburmistrza.

Oburzona tym niecnym chwytem walki matka dziecka wniosła skargę sądową. Rozprawa odbyła się przy drzwiach zamkniętych.

Sąd wydał wyrok skazujący burmistrza Komara na 2 miesiące aresztu z zawieszeniem kary i 1000 zł. grzywny bez zawieszenia.

W motywach ustnych Sąd zaznaczył, że wina burmistrza została całkowicie udowodniona zeznaniami świadków, natomiast oskarżony dowodu prawdy nie dostarczył.

Ładne typki znalazły się w „usach” magistrata.

URZĘDNIK KONSULATU POLSKIEGO W ZAGRZEBIU CIĘŻKO RANNY W KATASTROFIE MOTOCYKLOWEJ.

W Poznaniu przy zbiegu ulic Fredry i Wałów Jana III zderzył się motocyklista Karol Jaroszyński z samochodem poznańskiej Izby Skarbowej. Motocyklista padł na jezdnię nieprzytomny i o prócz ciężkich obrażeń wewnętrznych, doznał ciężkiego wstrząsu mózgu. Nieprzytomnego przewieziono do szpitala miejskiego.

P. Jaroszyński mieszka stale w Ługosławiu, gdzie posiada willę w Makarskiej nad Adriatykiem, (jest on urzędnikiem konsulatu polskiego w Zagrzebiu). Bawił w Poznaniu w gościnie u brata.

DZIERŻAWCA MAJĄTKU UKAMIENOWANY.

W majątku Przecławice pod Grudziądem istniał spór między robotnikami, a dzierżawcą Czesławem Wojcińskim.

W pewnym momencie, gdy targ przybrał ostrą formę, Wojciński został obrzucony cegłami i dachówkami, doznając ciężkich obrażeń. Stan dzierżawcy jest bez nadzieiny.

Aresztowani zostali, jako domniemani sprawcy: robotnik Jan Galla, robotnik Jan Cukiernik oraz dwaj synowie tego ostatniego Władysław i Feliks.

FOTO-NAPRAWA
Instrumentów optycznych
i precyzyjnych UNIESZKOWSKI
Warszawa, Chłódna 37.
tel. 2-15-24.

Wrzesień

Ciekły, nikły uśmiech, wrzesień —

Ziemia płasi ćwierć jesień —

Na kalinach czerwonymi kropkami,

w jarzębinach się pali jagoda

w koralewem gronie —

Liście liże żółty język płomien —

W potoku, po lesie, woda

leje się przezroczystym szkłem

w zimny, żółty pożar jesień —

Ciekły, nikły uśmiech, wrzesień —

CHESŁAW CIEPLINSKI.

Nasza akcja Nowe potrzeby i nowe prądy Odczyt tow. Niedziałkowskiego w Radomiu

W niedzielę wieczorem w wielkiej, przepełnionej publicznością, sali Domu Robotniczego w Radomiu tow. M. Niedziałkowski wygłosił odczyt p. t. **Nowe potrzeby i nowe prądy.**

Tow. Niedziałkowski, po krótkiej analizie wyniku wyborów B. B.W.R., dał obraz ogólnego położenia Polski w dziedzinach polityki gospodarczej, polityki zagranicznej, w dziedzinie, którą nazwał katastrofą szkolną. Podniósł z naciskiem tragedię młodych pokoleń. Jest jedno tylko

wyście — wielki wspólny wysiłek wielkich mas, robotniczych i włościańskich, połączonych wspólną ideą i wspólnym planem przebudowy. Skończyła się izolacja proletariatu. Chłop i robotnik podali sobie ręce. Teraz musimy dać Polsce nie tylko idee, nie tylko hasła, ale realny, konkretny, wykonalny plan, jak zrealizować nowy ustrój. Socjalizm stał się zadaniem praktycznym.

Sala przyjęła myśli odczytu burzą oklasków.

Z Gorlic

(Kor. własna).

Wystarczył półgodzinny strajk

Robotnicy „Pierwszej rafinerji nafty i przetworów chemicznych w Ropicy polskiej pod Gorlicami” zorganizowali się niedawno w Centralnym Związku robotników przemysłu chemicznego.

Zorganizowanie się robotników było najwidoczniej niemiłe dla firmy, gdyż w dniu 5 b. m. wręczyła ona wszystkim robotnikom wypowiedzenie pracy.

Robotnicy zażądali cofnięcia wypowiedzenia, utrzymania plac w dotychczasowej wysokości i zagwarantowania obecnego stanu zatrudnienia. Firma nie zgodziła się, pokazując drzwi delegatom.

W odpowiedzi na to robotnicy jednomyślnie przystąpili do strajku.

Po półgodzinnym strajku, firma

podpisała żądania robotnicze.

Fotel, hotel, serdel...

B. poseł „sanacyjny” Laskowski

Dziwna sprawa przed sądem w Tarnowie

(Kor. własna).

W dniu 23 września b. r. w Sądzie Okręgowym w Tarnowie odbyła się rozprawa apelacyjna przeciwko tow. E. Sitowi oskar-

żonemu z art. 127. W pierwszej instancji został on skazany na łączną karę 7 miesięcy więzienia. Na rozprawie apelacyjnej przesłuchano dwóch świadków policyjnych i rozprawę odroczone, w celu skontrlowania karty karnej oskarżonego. Tyle suche fakty.

Natomiast sama sprawa przedstawia się naprawdę trochę dziwnie. Z końcem marca b. r. w Sądzie Grodzkim zasiadł tow. Sit jako oskarżony o to, że na zgromadzeniu przed 1-ym majem w r. 1934 w Zgłobicach „obraził rząd”. Na tej rozprawie sędzia grodzki p. Łazarow, po ostrej scyjsj z adwokatem tow. Agatsteinem — na mocy tylko samego doniesienia policyjnego, bez przesłuchania świadków z tegoż zebrania, nawet świadków, podanych przez prokuratora, wydał wyrok skazujący tow. Sitę na 6 i 3 miesiące więzienia (łącznie kary 7 m.). Ponieważ tow. Sit nie przyjął wyroku i odwołał się, otrzymał w jakimś czasie potem, aż dwa różne wyroki na piśmie, z różną motywacją. Była to motywacja naprawdę dziwna, bo przecież został skazany za wiec w Zgłobicach na podstawie zeznania p. Wesołowskiego z wiecu... w Tarnowie!

Obecnie ta dziwna rozprawa znalazła się na forum apelacyjnym i tu już wprawdzie przesłuchano dwóch świadków policyjnych z Zgłobic, z których jeden coś pamiętał, a drugi nic, ale nie przesłuchano innych świadków, nawet podanych przez prokuratora. Gdy zaś obrońca, adwokat dr. Mütz, wniósł o przesłuchanie świadków odwoadowych, lub podanych w pierwszej instancji przez prokuratora, sędzia Łucki — pomimo, że prokurator się nie pościwił, odmówił. Bo i widocznie nie potrzeba przesłuchiwać świadków; wystarczy jak będzie tylko paragraf i wymiar.

AGNIESZKA SMEDLEY

Z cyklu „MIGAWKI CHINSKIE”

2)

Bunt górników w Hunan

Z upoważnienia autorki przełożyła B. Kopelówna

Ale teraz, gdy rok 1927 zbliżał się do swego krwawego końca, jakaś nowa, ukryta pasja zdawała się ogarniać górników. W dole, w tunelach, przed otwartymi złożami kopalnianymi; w halach motorów elektrycznych i wokół stolików do gry — zbierali się grupami górnicy, rozmawiali z sobą po cichu, a potem rozpraszali się znowu. Poprzez wszystkie te grupki, które zdawały się odczuwać potrzebę jakiegoś kontaktu, przesuwała się olbrzymia koścista postać kowala Sunga.

Nazywano go „kowalem Sungiem” gdyż tem był przed dziesięć laty, gdy przybył z Heng - Czau do pracy w kopalni. Teraz został nadzorcą i zarabiał dużo pieniędzy. Jako nadzorca mógł chodzić wszędzie i rozmawiać z kim tylko chciał; mógł zbierać ludzi i zachowywać się tak, jakby im wymyślał. Gromadzili się wokół niego, a potem wracali do swoich ciemnych kątów. Sung mógł rozmawiać w ten sposób, nikt bowiem nie podejrzewałby o nie nadzorcę. Tylko działacze żółtych organizacji, pomagający w niszczeniu związków robotniczych, zostawali nadzorcami.

Członków żółtego związku było zgórą dwustu. Ale wśród przeszło dwudziestu tysięcy górników tysiące wiedziało dokładnie, jaką rolę odgrywa Sung w bieżących wypadkach. Był sekretarzem miejscowego oddziału partii komunistycznej — i on właśnie organizował powstanie. Ale górnicy tak bacznie strzegli tajemnicy, że nikt z członków lub przywódców żółtego związku, nikt z dyrektorów, nikt z policji nie dowiedział się o tem. Nie, to nie prawda! Byli policjanci, którzy wiedzieli! Albowiem z liczby mniej więcej tysiąca policjantów, pilnujących kopalni z ramienia ich właścicieli — pięćdziesięciu było zorganizowanych. A spośród tych niektórzy pomagali także organizować powstanie.

Był to dla chrześcijańskich dyrektorów okres uro-

czystości, związanych ze świętami Bożego Narodzenia. Cudzoziemcy uciekli z Hunan w ubiegłym roku, ale Chińczycy pozostali, a wśród nich było wielu chrześcijan. Ogromne domy poza otaczającymi je murami rozbrzmiewały świąteczną wesołością. A górnicy korzystając z tego, zbierali się wokół stołów do gry, leżały tu stosy miedziaków, a oni rozmawiali, z pochylonemi ku sobie głowami.

Uroczystości Bożego Narodzenia przeszły; nadszedł i minął Nowy Rok, a w olbrzymich domach wciąż jeszcze się radoowano.

Przyszedł dzień trzeciego stycznia według nowego stylu. Dnia tego syrena kopalniana zahuczała jak zwykle w ciemnościach poranka, a wieczorem, na dany przez nią sygnał, górnicy wyłonili się spowrotem na powierzchnię. Pomimo, iż zachowanie ich było takie, jak zwykle, zanosilo się na coś niezwykłego, gdyż wielu z nich zabrało z sobą do domów swoje kilofy. Inni nie tracili nawet czasu na zmywanie brudu z twarzy i rąk, lecz odrazu zasiadli spowrotem do stołów gry, lub zgromadzili się w lepiankach przyjaciół. Potem, gdy noc zapadła nad jasną ziemią, ciemne postacie setek ludzi oddzieliły się od reszły towarzyszy i przekradły się przez miasteczko ku wzgórzom, oddalonemu o dziesięć, czy piętnaście li od Szukuszan. Szli grupkami po trzech i pięciu w kierunku świątyni. A ci, którzy pozostali, — czekali.

Chłopiec Ju - Kung znajdował się wśród tych, których posłano na konferencję w góry. Ojciec jego, członek żółtego związku, nazwiskiem Ming, nie widział nic niezwykłego w tem, że syn jego wyszedł z domu, gdyż przyzwyczajony był, że chłopiec zbierał w nocy węgiel na opał wokół złóż kopalnianych.

— Idź, leniwy pędraku. Jeżeli nie nauczysz się pracować ciężce, nigdy nic z ciebie nie będzie.

Chłopiec nie odpowiadział. Matka jego przysłuchiwała się. Była to wysoka chuda staruszka, która pracowała w kopalni i przy kopalni przez przeszło trzydzieści lat. Wkraczała tylko wówczas, gdy ojciec zaczynał bić chłopca. Tylko dopiero wtórać się — i dochodziło do rozlewu krwi. Zawsze ponosiła porażkę, ponieważ była stara i nie taka silna, jak dawniej. Mimo to broniła swego jedynego, pozostałego przy życiu dziecka.

Ju - Kung wyszedł z lepianki, ale zamiast skierować się w stronę złóż kopalnianych — pobiegł do lepianki przyjaciela, młodego robotnika, o dwa lata starszego od niego. Obaj pognali przez ciemności nocy.

W zagłębieniu wzgórza, wyznaczonym na miejsce zebrania, stała masa ciemnych postaci. Ciagle jeszcze napływali nowi ludzie. W pośrodku paliła się pochodnia, wydlatniając ostro twarz kowala Sunga oraz górników, znajdujących się najbliżej niego. Tuż przy Sungu stał niski, ciężko zbudowany górnik Wu. Był to mężczyzna, liczący około czterdziestu lat o parę lat starszy od Sunga. Rodem z Hankau, przybył on do kopalni przed dziesięć laty, — jego głęboki, silny głos i nieugięte przekonania, znane były tysiącom górników. Był nawet w okresie rewolucyjnym delegatem na zjazdy górnicze. Gdy rozpoczęła się kontr - rewolucja, partja posłała go do żółtego związku. W ten sposób, życie jego zostało ocalone, a on informował innych o wielu rzeczach, które działy się w szeregach nieprzyjaciela.

Sung i Wu, wraz z grupką mniej więcej dwunastu górników — byli głównymi mówcami na tej konferencji w górach. Omawiano plany powstania i jego ostateczną organizację. Przez dwie godziny ludzie ci rozpatrywali każdy szczegół i każdą możliwość.

Tam zostało postanowione, że o godzinie pierwszej tej samej nocy syrena kopalniana da pierwszy sygnał, a niezwłocznie potem każdy stanie na wyznaczonym sobie miejscu. Po upływie dziesięciu minut syrena zahuczy poraz drugi, wówczas uśmieci się i rozbroi zbrojne straż przed Biurem Bezpieczeństwa Publiczn. i robotnicy przystąpią do natychmiastowej akcji. Policja w całym mieście zostanie rozbrojona, a broń jej ulegnie konfiskacie. Atak na Biuro Bezpieczeństwa Publicznego ma być wykonany pociuch, aby nie obudzić policjantów, śpiących w dormitoriach. Górnicy muszą uzbroić się w karabiny i pistolety, wzięte z Biura. Wszyscy oficerowie policyjni, członkowie Kuomintangu, dyrektorzy, oraz wszyscy członkowie i przywódcy żółtego związku mają być aresztowani i uwięzieni aż do egzekucji następnego ranka. Potem górnicy wymaszerują w góry ku południowozachodowi, aby połączyć się z „Czerwoną Armją”. (D. c. n.)

Co słyszeć w Warszawie?

DODATKOWE KOMISJE POBÓROWE.

Dnia 4 października odbędzie się przy ul. Szerokiej Nr. 5 dodatkowa komisja dla osób podlegających PKU. Nr. 1, zamieszkałych na terenie komisariatów 1, 2, 3, 4, 5, 12 i 26. Dnia 18 października — dla osób podlegających PKU. Nr. 2, zam. na terenie kom. 9, 11, 13, 16, 20, 21 i 23.

REJESTRACJA ROCZNIKA 1915.

Dzisiaj dn. 1 października zgłaszać się mają do powtórnej rejestracji, ul. Florjańska 10, urodzeni w r. 1915, jak również w latach od 1914 do 1886, o ile dotychczas nie uregulowali stosunku do służby wojskowej, zamieszkali na terenie komisariatów 14, nazwiska od litery A do K włącznie.

Jutro, dn. 2 października, stawiać się mają zamieszkali na terenie komis. 14 nazwiska od litery L do Z włącznie.

ZNÓW SAMOBÓJSTWO W ARESZCIE.

20-letnia Helena Żebrowska,

prostyutka (Włochy), będąc zatrzymana w areszcie X-go komisariatu, w zamiarze samobójczym położyła szpilkę do włosów i część sprzączki. Pogotowie przewiozło desperatkę do szpitala św. Rocha.

ROZSTALI SIĘ Z ŻYCIEM.

27-letnia Kazimiera Cierpińska, introligatorka (Czeriakowska Nr. 110), otruciła się esencją odtową w bramie domu Agrykola 5. Desperatkę przewiozło Pogotowie do domu.

— 22-letni Antoni Dmochnicki (Balicka 17), robotnik, wskutek nieporozumień małżeńskich, zadał sobie nożem ranę kłutą klatki piersiowej. Desperata opatrzył na miejscu lekarz Pogotowia.

KRWAWA ZEMSTA KASJARZA.

Przy ul. Smożej 28 mieszka 42-let. Henryk Sibilski, znany kasjarz z żoną, 35-letnią Antoniną i dwójkiem dzieci. Sibilski odsiadywał karę 4 i pół roku więzienia. Przez ten czas do mieszkania sprowa-

dził się Eugeniusz Rutkowski, również przestępca kryminalny. Dn. 22 września Sibilski powrócił do domu i na tle niewierności Sibilskiej przyszło do sporu. W ub. niedzielę wieczorem Rutkowski odwiedził Sibilskiego. Doszło do sprzeczki. Rutkowski umknął. Wtedy Sibilski zadał żonie na ulicy 5 ciosów w plecy. Sprawca wziął synów i zameldował w komisariacie o dokonaniu zemsty. Na miejscu zbrodni stał Rutkowski, zalewając się łzami. Stan Sibilskiej — ciężki.

Dlaczego mięso jest drogie?

Komisarz giełdy mięsnej, p. Woytyna, ogłosił pracę w sprawie handlu mięsnego w Warszawie. Z zestawień autora wynika, iż na jedną sztukę bydła przypada 123 zł. 72 gr. opłat pobieranych w Warszawie. Miasto pobiera 19 zł. 4 gr., giełda mięsna — zł. 7,97, Kasa Państwa — zł. 10,13, Skarb Państwa —

Przeciwko niszczeniu ogrodu Saskiego

Protestowaliśmy w swoim czasie przeciwko przeprowadzaniu ulicy przez ogród Saski, wychodząc z założenia, że Warszawa ma zbyt mało drzew i zieleni, by wolno było z lekkim sercem wycinać stare drzewa, stanowiące poza rezerwuarem świeżego powietrza także ozdobę miasta.

Powoliwalismy się także na to, że Saski ogród jest jednym z historycznych zabytków Warszawy i zrosł się on z tradycjami miasta. Uwieczniony został w literaturze przez najwybitniejszych pisarzy polskich.

Nasze dowodzenia niewiele pomogły. Pan prezydent Starzyński przy milczącej zgodzie „kiwonów” z Bajratu robi z Warszawą, co mu się żywnie podoba.

Ale oto — trochę wprawdzie za późno, gdyż ogród Saski już jest niszczone — na łamach „Gazety Polskiej” zabrał głos architekt Edgar Norwerth, który również wypowiada się przeciwko takiej dewastacji ogrodu.

P. Norwerth po przytoczeniu kilku innych niedostatecznie obmyślanych kroków w parcelowaniu i zabudowywaniu Warszawy pisze:

„Musimy przyznać, że powzięcie decyzji w sprawie tak ogromnie niepopularnej w opinii publicznej, jak przebiecie się przez Ogród Saski, jest krokiem, który można śmiało zaliczyć do „historycznych” w dziejach Warszawy. Bo niema chyba punktu, który byłby otoczony większym sentymentem. Wszystkie poprzednie ataki na ogród rozbiły się o mur protestów i niechęć. Dlatego też paskudzono go „podkopem”, cichą sapą, ale z wytrwałą systematycznością. Zaczęło się od „stylowej” kąpieli mleka. Później poszły inne „krople”, mniej stylowe i coraz większe w zasięgu. Dziecięce place dla gier, usypane piaskiem i przy nich budy dla wesołości, na papugę malowane”.

Dalej czytamy:

„Ale pomimo wielkiego zaniebania, sentyment — atawistyczny i mocno teoretyczny — pozostał. Miał zresztą silne oparcie o rzeczy nieprzemijające, o stare i ładne drzewa, no, i o tradycję rasowej piękności, których tak już mało pozostało. Bo budy można usunąć, fontannę otynkować, figurom nosy poprzyklejać. Ale starych drzew żadna siła ludzka nie stworzy. Na to niema sposobu. I dlatego, jeżeli musimy, po długich wahanach i namysłach, zdecydować się na bolesne cięcie, logika nakazuje zrobić to tak, aby z jednej wartości, którą się poświęca, wydobyć nową, którą mogłaby stara skompensować”.

P. architekt Norwerth dochodzi do wniosku, że za zniszczenie ogrodu Saskiego Warszawa żadnej kompensaty w postaci nowej wartości nie otrzyma.

Życie robotnicze

Konferencja Zarządów Oddziałów Warszawskich Związku Pracowników Komunalnych i Instytucji Użyteczności Publicznej w Polsce, odbędzie się 1 października b. r. w lokalu Związku przy ulicy Wareckiej 7—II p. o godz. 18-tej. Stawiennictwo wszystkich członków Zarządów — konieczne.

Program „Dnia Młodzieży” w Warszawie

W Warszawie w dn. 6 października, o godz. 10-ej rano odbędą się zawody sportowe na boisku „Skry”, na ul. Okopowej, (zapisy

zawodników przyjmuje WRSKO. Czerwonego Krzyża 20); o godz. 4 po poł. w „Ateneum” odbędzie się uroczysta Akademia Młodzieży.

Z sali sądowej stolicy

POLSKI ROBOTNIK ROLNY OSKARŻONY PRZEZ FRANCUSKIEGO OBSZARNIKA.

Jan Wyrebeck, emigrant z Polski, robotnik rolny, pracował we Francji, jako karbowy, w majątku, stanowiącym własność p. Salvaing’a. Kiedy Wyrebeck powrócił do Polski, właściciel majątku wytoczył mu przed sądem we Francji sprawę o kradzież 4-cho wołów. Wyrebeck zaocznie skazano na 2 lata więzienia i 10 tysięcy franków grzywny. Wczoraj sprawa ta znalazła się przed Sądem Okręgowym w Warszawie, ponieważ wyrok wydany we Francji nie znajduje w Polsce mocy. Wyrebeck nie przyznał się do kradzieży wołów i wyjaśniał, że sprzedał ich na pokrycie części zadatku, wpłaconego do rąk p. Salvaing’a za dzierżawę folwarku, której to umowy obszarnik nie dotrzymał.

SPRAWA ADWOKATA Z KLIENTEM.

Stanisław Mirecki, klient adwokata Jerzego Stankiewicza, zaskarżył swego pełnomocnika do Rady Adwokackiej o uchybienie terminu wniesienia pisma procesowego. Komisja

dyscyplinarna zbadała sprawę i okazało się, iż podanie było wniesione we właściwym terminie, a tylko było przez sąd nieuwzględnione. Rada umorzyła postępowanie przeciwko adw. Stankiewiczowi, który pociągnął z kolei Mireckiego do odpowiedzialności karnej za fałszywe oskarżenie. Wczoraj sprawę rozpatrywał Sad Okręgowy w Warszawie.

Mireckiego bronił adw. Templ. W STANIE NIETRZEŻYMYM PRZEJECHAŁ PRZECHODNIA.

Józef Wacławek, pracownik garażowy w stanie nietrzeźwym, wszedł do taksówki Władysława Łaczkowskiego, pozostawionej w porze obiadowej bez opieki na ulicy. Zanim właściciel spostrzegł nieproszonego szofera, było już za późno. Wacławek, pijany, całym pędem wpadł na trotuar i zabił przechodnia, Grzegorza Gontarczyka, poczem usiłował umknąć. Zorganizowano pościg i Wacławka ujęto.

Wczoraj odpowiadał przed sądem za przywłaszczenie taksówki, prowadzenie auta bez prawa jazdy w stanie nietrzeźwym i przejechanie Gontarczyka.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: Już jutro otwarcie sezonu pod dyktando Stefana Jaracza. Wystawiona zostanie krótkowidła Józefa Bliżńskiego „Marcowy kawaler” i komedia Józefa Korzeniowskiego „Majster i czeladnik”. W obu sztukach wystąpi Stefan Jaracz.

TEATR WIELKI - OPERA: Dzisiaj wtorek opera nieczynna. We środę „Rose Marie”.

TEATR NARODOWY: Dzisiaj „Wal ka kobiet” Scribe’a w tłumaczeniu Jana Lorentowicza.

Dnia 13 października „Pan Damazy” Bliżńskiego z Zelwerowiczem.

TEATR POLSKI. Dzisiaj „Urodziny”, wesoła komedia Bus Fekete’go z Węgrzynem w roli głównej.

W próbach „Król Lear”.

TEATR NOWY: Dzisiaj najnowsza komedia M. Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej „Powrót mamy”.

Dzisiaj abonament 6-g.

TEATR MAŁY: Dzisiaj pogodna komedia „Wiosenne porządki” Huxleya.

TEATR LETNI: Dzisiaj pogodna krótkowidła Letraza „Kubus” z Kurnakowiczem w roli głównej.

TEATR KAMERALNY. Dla uczczenia 10-cio letniej rocznicy zgonu Stefana Żeromskiego wystawia dramat Jego „Ponad śnieg”. Początek 5 października pod kierunkiem K. Adwentowicza.

TEATR MALICKIEJ. Ostatnie dni wesołej komedii: „I co z takim robić?”, z Malicką i Sawanem. Wkrótce premiera nowej oryginalnej komedii A. Cwojdzińskiego: „Epoka tempa”.

TEATR „CYRULIK WARSZAWSKI” — Kredytowa 14. Dzisiaj aktualna satyra „Na jeża” z udziałem całego zespołu. Początek 7.15 i 9.45.

OPERETKA NA CHŁODNEJ. W pierwszych dniach października otwiera się sezon operetki „Księżna Czardaska” w odnowionej sali „Małej Komety” przy ul. Chłodnej 49.

TEATR WIELKA REWJA: Dzisiaj i dni następnych melodia „Kawalerka” Benatzky’ego z Marylą Karwowską, Sempolińskim, Krukowskim.

TEATR „HOLLYWOOD”: Dzisiaj rewja inauguracyjna p. t. „Dla ciebie, Warszawo”.

NOWY SEZON KONCERTÓW W FILHARMONII. Inauguracja nowego sezonu koncertowego w Filharmonii odbędzie się w piątek 4 października. Program koncertu inauguracyjnego wypełni Orkiestra Filharmonii pod dyktando Adama Dołyckiego oraz świetny skrzypek Szymon Goldberg, który odegra koncert Beethovena i kilka utworów solowych. Część orkiestrową koncertu wypełni symfonia Emila Młynarskiego i „Uroczyste Preludium” Ryszarda Struasa.

RECITAL ZBIGNIEWA DRZEWIECKIEGO. Jutro o godz. 20.15 odbędzie się w sali Konserwatorium koncert inauguracyjny 11-go sezonu koncertowego poświęcony muzyce fortepianowej w wykonaniu jednego z najwybitniejszych pianistów polskich Zbigniewa Drzewieckiego. Bogaty i urozmaicony program zawiera szereg utworów Haendla, Mozarta, Chopina, Debussy’ego, Poulenc’a, Maciejewskiego, Ekiera i Prokofiewa. Bilety sprzedaje kasa „Orbis” Al. Jerozolimskiego 33.

Wyścigi konne

ZAPISY NA DZIS.

I. 1800 zł. Dyst. 1100 mtr. Desir, Lutecja, Farys II, Homer, Alan, Wyga, Komar, Valdivia.

II. 1600 zł. Dyst. 1600 mtr. Berggeist II, Nigra, Norwegia, Libacja, Arcanen, Bzura II, Japonia II, Tosca, Kabira, Sternblume.

III. 1800 zł. Dyst. 1100 mtr. Bryza, Mandzu-ko, Anielka, Mozella, Malwa, Harcerz, Marion, Royaliste.

IV. 2200 zł. Dyst. 1600 mtr. Lotr, Ilias, Moloch, Fibula, Struna, Golden Flash, Harmattan.

V. 5000 zł. Nagroda Sprzedażna. Dyst. 1100 mtr. Decobra zł. 3000, Hipogryf zł. 3000, Turenne zł. 1800, Minejra zł. 1800, Kibar zł. 3000, Hebe II zł. 3000, Markietanka zł. 3000, Mekka zł. 3000, Antonio zł. 3000, Hulanka zł. 3000, Charlatan zł. 1800.

VI. 2000 zł. Dyst. 1800 mtr. Macedonja, Baszibuzuk, Ariana, Nord, Litawor, Tamka.

VII. 2100 zł. Dyst. 1100 mtr. Gafeur, Herakles, Tototte, Husarz, Kmiotek, Hokej, Wyga, Monsta, Kares.

VIII. 1800 zł. Dyst. 2100 mtr. Melchior, Kuternoga, Lennica, Lomnica, Ileana, Giovanni, Ochotna, Limonit, Kinga B. W., Nodzica.

Typy naszego sprawozdawcy: 1. Komar, Lutecja, Desir. 2. Tosca, Norwegia, Bzura II. 3. Mandzu-ko, Marion, Harcerz. 4. Ilias, Golden Flash, Struna. 5. Turenne, Kibar, Marlena. 6. Ariana, Macedonja. 7. Kares, Kmiotek, Tototte. 8. Kuternoga, Lomnica, Melchior.

STAN POGODY w/g PIM

Dzisiaj w całym kraju zachmurzenie zmienne z przelotnymi deszczami. Chłodniej. Dość silne i porywiste wiatry najpierw południowe, potem zachodnie. W górach możliwy halny.

STUDENT - KOREPETTOR POSZUKIWANY (matematyka, polonistyka, łacina). Zgłoszenia: Wileńska Nr. 11 m. 37 (Praga) w godz. 10 — 1 rano.

FUTRA przeróbki, reperacje najnowsz. modele. Robota wykwalif. Ceny niskie. W-wa, „Henryk” M. Świat 62, tel. 617-48.

OGŁOSZENIA DROBNE

A.A.A.A. A.) TAPCZANY higieniczne, automatyczne patentowane 3722, złotych 50, oraz nowoczesne kozetki, otomany. Warunki dogodne. Wytwórnia: Twarda 5. Tel. 247-67.

FUTRA Wielki wybór, ostatnie modele Niskie ceny poleca „Futro-Plaszcz”. Warszawa, Bieleńska 21, tel. 11-21-31. Pracownia na miejscu przyjmuje obstatunki — przeróbki. Kredyt.

FUTRA najtańsza pracownia — Adamczewskiego, Pocha 6 — 14, parter.

FUTRA tylko w pracowni Marjańska 11 — 2. Łapki, karakulki, piżmowce, foki, wszelkie przeróbki po cenach niebywałych. Dogodne warunki.

LICYTACJA. Zarząd Warszawskiego Lombardu Miejskiego podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22-go października 1935 r., począwszy od godz. 4-ej po południu i dni następnych (o tej samej godzinie) odbywać się będzie w sali licytacyjnej Centrali Lombardu przy ul. Senatorskiej Nr. 14 (gmach Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy) sprzedaż przez licytację zastawów, przyjętych w Centrali Lombardu przy ul. Senatorskiej Nr. 14, oraz w Oddziale 1-ym Lombardu przy ul. Złotej nr. 30, których termin wykupu przypadał na czas od 31 mar. ca 1935 roku włącznie, oraz Nr. 1971, 1121, 54194, 54615. Wykazy numerów zastawów, podlegających sprzedaży, wywieszone są w biurach Lombardu.

Przepisowe **UCZNIOWSKIE** SKórzane — Palta kurtki Myśliwskie, Wiatrówki. Wytwórnia, Nalewki 39-22.

Café „ADRIA”

otwiera dziś 1 października o godz. 12-tej w nocy przybytek wytwornej rozrywki

„PAWILON SZAMPAŃSKI”

wzorowany na najelegantszych lokalach zagranicznych.

Tańce — Muzyka — Popisy

Na czele wybitni, pełni humoru artyści.

Leopoldi i Miłskaja

którzy występować będą również w kawiarni i na dancingu.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Bengali”.

APOLLO: „Wyprawy krzyżowe”.

ATLANTIC: „Epizod”.

AMOR: „Miłość Tarzana”.

ACRON: „Mściciel poezji”.

AS: „Zdobycie Cię muszę”.

ANTINEA: „Tajemnica małej Shirley” i „Syn King Konga”.

CORSO: „Człowiek o stu maskach” i rewja.

COLOSSEUM MALE: „Pat i Patachon — jaszbandy”.

CORSO: „Wielka księżna i chłopiec hotelowy” i rewja.

CAPITOL: „Mały pułkownik” z Shirley Temple.

CASINO: „Szkarłatny kwiat”.

ELITE: „Idziemy po szczęście”.

FAMA: „Sing-Sing”.

FILHARMONJA: „Pieśń zdobywa świat”.

FORUM: „Kobieta szuka miłości” i „Człowiek o stu maskach”.

FLORIDA: „Dla ciebie śpiewam” z Kiepurą i „Nocny lot”.

HELIOS: „Piotruś” z Franciszką Gaal.

ITALJA: „Skandale milionerów” i „Niebezpieczny flirt”.

LOS: „Zmiana serc”.

LUX: „Biała lilja” i „Koci pazur”.

KOMETA: „Julika” i rewja.

MUCHA: „Nana” „Kobieta Tarzana”.

NOWA TOMBOLA: „Rumba” i Prawa o miłości.

OKO PRASKIE: „Katusza” i „Rozdzina Rotszyldów”.

PAN: „Dwie Joasie” ze Smosarską.

PETIT TRIANON: „Piotruś” oraz „Wielka księżna i chłopiec hotelowy”.

POPULARNY: „Wyspa skarbów” i rewja.

PROMIEN: „Krew cygańska” i „Bolero”.

PRAGA: „Nasi chłopcy marynarze”.

RIALTO: „Zaproszenie do Walca” z Liljan Harvey.

RIVIERA: „Antek policmajster”.

ROXY: „Jestem zbiegiem” i „Indje”.

STYLOWY: „Sequoia”.

SOKOL: „Niebezpieczny kochanek” i „Bella Bonna”.

ŚWIATOWY: „Folies Bergere” z M. Chevalier.

TON: „Miłość Fräulein Doktor” oraz „Flip i Flap”.

UCIECHA: „Barboona”.

UNJA: „Tajemnice Perraku” i rewja.

VARIETE: „Noce wiedeńskie”, „Flip i Flap robią karierę” i rewja.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne